Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2024/903

22.3.2024.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2024/903

(2024. gada 13. marts),

ar ko nosaka pasākumus augsta līmeņa publiskā sektora sadarbspējai visā Savienībā (Sadarbspējīgas Eiropas akts)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 172. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ([1]),

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ([2]),

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ([3]),

tā kā:

(1) Ir jāstiprina tādu tīklu un informācijas sistēmu pārrobežu sadarbspējas attīstība, ko izmanto publisko pakalpojumu sniegšanai vai pārvaldībai Savienībā, lai valsts pārvaldes iestādes Savienībā varētu sadarboties un publiskie pakalpojumi funkcionētu pāri robežām. Pašreizējā neoficiālā sadarbība būtu jāaizstāj ar skaidru tiesisko regulējumu, lai nodrošinātu sadarbspēju dažādos administratīvajos līmeņos un nozarēs un lai veicinātu nepārtrauktas pārrobežu datu plūsmas Eiropas mēroga digitālajiem pakalpojumiem, kas stiprina iekšējo tirgu, vienlaikus ievērojot subsidiaritātes principu. Publiskā sektora sadarbspējai ir būtiska ietekme uz Līgumos paredzētajām tiesībām uz preču, pakalpojumu un kapitāla brīvu apriti un personu brīvu pārvietošanos, jo apgrūtinošas administratīvās procedūras var radīt būtiskus šķēršļus, jo īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU).

(2) Publiskā sektora struktūru sadarbība pārrobežu sadarbspējas jomā var palīdzēt rast risinājumus kopīgām problēmām, jo īpaši pierobežas reģionos, un var nodrošināt nepārtrauktas pārrobežu datu plūsmas.

(3) Savienība un dalībvalstis jau vairāk nekā divas desmitgades ir strādājušas pie tā, lai ar digitālo pārveidi atbalstītu publiskās pārvaldes iestāžu modernizāciju un veicinātu padziļinātus starpsavienojumus, kas vajadzīgi Eiropas mēroga digitālajai telpai. Savā 2021. gada 9. marta paziņojumā ar nosaukumu "Digitālais kompass līdz 2030. gadam: Eiropas ceļam digitālajā gadu desmitā" Komisija uzsvēra, ka līdz 2030. gadam ir jāpaātrina publisko pakalpojumu digitalizācija, tostarp, nodrošinot sadarbspēju visos pārvaldes līmeņos un publisko pakalpojumu jomā. Turklāt Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā (ES) 2022/2481 ([4]) ir noteikts skaidrs mērķrādītājs līdz 2030. gadam nodrošināt, lai galveno publisko pakalpojumu sniegšana būtu 100 % pieejama tiešsaistē. Turklāt Covid-19 pandēmija palielināja digitalizācijas ātrumu, liekot valsts pārvaldes iestādēm pielāgoties tiešsaistes paradigmai, tostarp pārrobežu digitālajiem publiskajiem pakalpojumiem, kā arī viedākai un zaļākai tehnoloģiju izmantošanai saskaņā ar klimata un enerģētikas mērķrādītājiem, kas noteikti Eiropas zaļajā kursā un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/1119 ([5]). Šīs regulas mērķis ir sniegt būtisku ieguldījumu minēto Savienības mērķu sasniegšanā, izveidojot strukturētu sadarbības satvaru pārrobežu sadarbspējas jomā starp dalībvalstīm un starp Komisiju un dalībvalstīm, lai atbalstītu digitālo publisko pakalpojumu izveidi, kas palīdzētu samazināt izmaksas un ietaupītu laiku iedzīvotājiem, uzņēmumiem un publiskā sektora dalībniekiem.

([1]) OV C 184, 25.5.2023., 28. lpp.
([2]) OV C 257, 21.7.2023., 28. lpp.
([3]) Eiropas Parlamenta 2024. gada 6. februāra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2024. gada 4. marta lēmums.
([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/2481 (2022. gada 14. decembris), ar ko izveido politikas programmu "Digitālās desmitgades ceļš" 2030. gadam (OV L 323, 19.12.2022., 4. lpp.).
([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts") (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).

(4) Cenšoties uzlabot pārrobežu sadarbspēju Savienībā, ir ļoti svarīgi uzsvērt, ka sadarbspēja, lai gan tā ir ārkārtīgi svarīga, pati par sevi negarantē Eiropas digitālo publisko pakalpojumu pieejamību un nepārtrauktību. Visaptveroša un ilgtspējīga digitālo infrastruktūru ekosistēma ar pienācīgu finansiālu atbalstu ir vienlīdz svarīga mērķu sasniegšanai, kas noteikti Lēmumā (ES) 2022/2481. Atbilstoši Komisijas 2021. gada 30. jūnija paziņojumam ar nosaukumu "Ilgtermiņa redzējums par ES lauku apvidiem: kāds ceļš ejams, lai līdz 2040. gadam lauku apvidi kļūtu spēcīgāki, savienoti, izturētspējīgi un pārtikuši" īpaša uzmanība būtu jāvelta, lai savienotību attiecinātu arī uz lauku un attāliem apvidiem Savienībā, apvidiem, kurus skar rūpniecības restrukturizācija, kā arī reģioniem, kuros ir būtiski un pastāvīgi dabiski vai demogrāfiski traucēkļi, piemēram, salas un pārrobežu un kalnu reģioni, nodrošinot, ka digitālās pārveides sniegtie ieguvumi saskan ar jau izveidotām Savienības iniciatīvām reģionālās iekļautības un savienotības uzlabošanai un atbalsta tās.

(5) Šajā regulā izklāstītajā Eiropas digitālo publisko pakalpojumu pārrobežu sadarbspējas attīstībā būtu jāņem vērā juridiskā sadarbspēja. Juridiskā sadarbspēja kā organizatoriskās, semantiskās un tehniskās sadarbspējas izveides katalizators veicina pārrobežu sadarbspējas priekšrocību izmantošanu kopumā, tostarp ātru iedzīvotāju un uzņēmumu piekļuvi informācijai, ātrākas procedūras un pakalpojumus, kā arī administratīvo šķēršļu mazināšanu. Turklāt, tā kā valodas barjera ir viens no šķēršļiem sadarbspējai, risinājumu atkalizmantošanai un pārrobežu pakalpojumu izveidei, semantiskā sadarbspēja ir būtiska, lai veicinātu efektīvu saziņu dažādā daudzvalodīgā vidē, tostarp reģionālā un vietējā līmenī.

(6) Eiropas digitālie publiskie pakalpojumi ir digitāli pakalpojumi, ko Savienības subjekti vai publiskā sektora struktūras sniedz cita citai vai fiziskām vai juridiskām personām Savienībā un kuru sniegšanai nepieciešama mijiedarbība pāri dalībvalstu robežām, starp Savienības subjektiem vai starp Savienības subjektiem un publiskā sektora struktūrām, izmantojot to tīklu un informācijas sistēmas. Eiropas digitālajiem publiskajiem pakalpojumiem cita starpā būtu jāaptver galvenie publiskie pakalpojumi, kā tie definēti Lēmumā (ES) 2022/2481, aptverot pakalpojumus, kas attiecas uz nozīmīgiem notikumiem fizisku personu dzīvē, piemēram, darba meklēšanu vai studēšanu, un juridiskām personām – to profesionālajā pastāvēšanas ciklā. Kad galvenie Eiropas nozīmes publiskie pakalpojumi kļūst sadarbspējīgi pāri robežām, to mērķis ir sniegt lielu labumu iedzīvotājiem. Šādi Eiropas digitālie publiskie pakalpojumi, piemēram, ir pakalpojumi, kas, veicot datu pārrobežu apmaiņu, ļauj savstarpēji atzīt augstākās izglītības diplomus vai profesionālās kvalifikācijas, apmainīties ar transportlīdzekļu datiem ceļu satiksmes drošības nolūkā, piekļūt sociālā nodrošinājuma un veselības datiem, tostarp pandēmijas un vakcinācijas sertifikātiem, piekļūt vienloga vides sistēmām, apmainīties ar informāciju saistībā ar nodokļiem, muitu, publiskā iepirkuma akreditāciju, digitālo autovadītāja apliecību vai komercreģistriem, un kopumā visi tie pakalpojumi, kas piekļuvei pārrobežu datiem un apmaiņai ar tiem izmanto vienreizējas iesniegšanas principu.

(7) Neskarot dalībvalstu kompetenci noteikt, kas ir publiski pakalpojumi, Savienības subjekti un publiskā sektora struktūras tiek mudinātas apsvērt lietotāju vajadzības un piekļuvi šādu pakalpojumu projektēšanā un izstrādē atbilstoši 2022. gada 15. decembra Eiropas deklarācijai par digitālajām tiesībām un principiem digitālajai desmitgadei ([6]). Savienības subjekti un publiskā sektora struktūras tiek mudinātas arī nodrošināt, ka cilvēki ar invaliditāti, vecāka gadagājuma cilvēki un citas neaizsargātas grupas spēj izmantot publiskos pakalpojumus tādā pakalpojumu līmenī, kas ir salīdzināms ar citiem iedzīvotājiem sniegto pakalpojumu līmeni.

(8) Būtu jāizveido jauna pārvaldības struktūra, kuras centrā ir Sadarbspējīgas Eiropas kolēģija ("kolēģija"), un tai vajadzētu būt juridiskām pilnvarām kopā ar Komisiju virzīt turpmāku pārrobežu sadarbspējas izstrādi Savienībā, tostarp Eiropas Sadarbspējas satvara (*EIF*) un citu kopīgu juridisku, organizatorisku, semantisku un tehnisku sadarbspējas risinājumu, piemēram, specifikāciju un lietojumprogrammu, izstrādi. Turklāt ar šo regulu būtu jāizveido skaidrs un viegli atpazīstams marķējums dažiem sadarbspējas risinājumiem (Sadarbspējīgas Eiropas risinājumi). Būtu jāveicina dinamiskas kopienas izveide, izmantojot atvērtus valdības tehnoloģiskos risinājumus.

(9) reģionālajām un vietējām pašvaldībām būs aktīva loma sadarbspējas risinājumu izstrādē. Tām būtu arī jācenšas iesaistīt MVU, pētniecības un izglītības organizācijas, kā arī pilsonisko sabiedrību, un jādalās ar šādas apmaiņas rezultātiem.

([6]) OV C 23, 23.1.2023., 1. lpp.

(10) Saskaņotas pieejas publiskā sektora sadarbspējai Savienībā interesēs ir atbalstīt labas pārvaldības principu un brīvu personas datu un nepersondatu apriti Savienībā, lai, cik vien iespējams, saskaņotu noteikumus attiecībā uz visiem Savienības subjektiem un publiskā sektora struktūrām, kas nosaka saistošas prasības Eiropas digitālajiem publiskajiem pakalpojumiem, un tādējādi ietekmētu minēto subjektu un struktūru spēju kopīgot datus savās tīklu un informācijas sistēmās. Minētais mērķis ietver Komisiju un citus Savienības subjektus, kā arī publiskā sektora struktūras dalībvalstīs visos pārvaldes līmeņos: valsts, reģionālajā un vietējā. Savienības subjektiem ir svarīga loma regulatīvo ziņošanas datu vākšanā no dalībvalstīm. Tāpēc šādu datu sadarbspējai vajadzētu būt arī šīs regulas darbības jomā.

(11) Pamattiesības uz personas datu aizsardzību aizsargā jo īpaši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679 ([7]) un (ES) 2018/1725 ([8]). Papildus tam, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/58/EK ([9]) aizsargā privāto dzīvi un saziņas konfidencialitāti, tostarp, izvirzot nosacījumus personas datu un nepersondatu glabāšanai galiekārtās un piekļuvei tiem no galiekārtām. Minētie Savienības tiesību akti nodrošina pamatu ilgtspējīgai un atbildīgai datu apstrādei, tostarp gadījumos, kad datkopas ietver gan personas datu, gan nepersondatu kombināciju. Šī regula papildina un neskar Savienības tiesību aktus par personas datu un privātās dzīves aizsardzību, konkrēti, Regulu (ES) 2016/679 un (ES) 2018/1725 un Direktīvu 2002/58/EK. Neviens šīs regulas noteikums nebūtu jāpiemēro un jāinterpretē tā, lai mazinātu vai ierobežotu tiesības uz personas datu aizsardzību vai tiesības uz privātumu un saziņas konfidencialitāti.

(12) Pārrobežu sadarbspēja tiek nodrošināta ne tikai ar centralizētām dalībvalstu digitālajām infrastruktūrām, bet arī ar decentralizētu pieeju. Tam ir nepieciešama savstarpēja publiskās pārvaldes iestāžu uzticēšanās, paverot iespēju datu apmaiņai starp vietējām pārvaldes iestādēm dažādās dalībvalstīs, kurā ne vienmēr tiek izmantoti valstu mezgli. Tāpēc ir jāizstrādā kopīgi sadarbspējas risinājumi, kas ir atkalizmantojami visos administratīvajos līmeņos. Sadarbspējas risinājumi ir dažāda veida, sākot no augstāka līmeņa rīkiem, piemēram, konceptuālām sistēmām un pamatnostādnēm, līdz tehniskāka veida risinājumiem, piemēram, atsauces arhitektūrai, tehniskām specifikācijām vai standartiem. Turklāt konkrēti pakalpojumi un lietojumprogrammas, kā arī dokumentēti tehniskie komponenti, piemēram, pirmkods, tostarp artefakti un mākslīgā intelekta modeļi, var būt sadarbspējas risinājumi, ja tie risina juridiskus, organizatoriskus, semantiskus vai tehniskus pārrobežu sadarbspējas aspektus. Pieaug vajadzība pēc pārrobežu digitālās mijiedarbības, un tam ir vajadzīgi risinājumi, kas var apmierināt minētās vajadzības. Šīs regulas mērķis ir atvieglot un veicināt informācijas apmaiņu starp visiem pārvaldes līmeņiem, kā arī novērst pārrobežu šķēršļus un administratīvo slogu, tādējādi paaugstinot publisko pakalpojumu efektivitāti visā Savienībā.

(13) Sadarbspēja veicina sekmīgu politikas īstenošanu, jo īpaši tās, kurai ir cieša saikne ar publisko sektoru, piemēram, tieslietas un iekšlietas, nodokļi un muita, transports, enerģētika, veselība, lauksaimniecība un nodarbinātība, kā arī uzņēmējdarbības un rūpniecības regulējums. Tomēr vienas nozares sadarbspējas perspektīva ir saistīta ar risku, ka atšķirīgu vai nesaderīgu risinājumu pieņemšana valsts vai nozaru līmenī radīs jaunus elektroniskos šķēršļus, kas kavē pienācīgu iekšējā tirgus darbību un ar to saistītās aprites brīvības. Turklāt tas var apdraudēt tirgu atvērtību un konkurētspēju, un vispārējas nozīmes pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem un uzņēmumiem. Tāpēc šai regulai būtu arī jāatvieglo un jāveicina starpnozaru sadarbspēja un tā jāpiemēro starpnozaru sadarbspējai, tādējādi palīdzot novērst digitālo publisko pakalpojumu šķēršļus, nesaderību un sadrumstalotību.

([7]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

([8]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

([9]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/58/EK (2002. gada 12. jūlijs) par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē (direktīva par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju) (OV L 201, 31.7.2002., 37. lpp.).

(14) Lai sadarbspējas jomā Savienībā likvidētu sadrumstalotību, būtu jāveicina vienota izpratne par sadarbspēju Savienībā un holistiska pieeja sadarbspējas risinājumiem. Strukturētai sadarbībai būtu jāatbalsta pasākumi, kas veicina digitāli gatavu un integrētas sadarbspējas politikas izstrādi. Turklāt tai būtu jāveicina efektīva digitālo pakalpojumu infrastruktūru un to attiecīgo komponentu pārvaldība un izmantošana Savienības subjektos un publiskā sektora struktūrās, kas ļauj izveidot un sniegt ilgtspējīgus un efektīvus publiskos pakalpojumus, lai nodrošinātu iespēju piekļūt līdz pat zemākajam administratīvajam līmenim.

(15) Savienības subjekti un publiskā sektora struktūras var noteikt saistošas prasības Eiropas digitālajiem publiskajiem pakalpojumiem. Lai nodrošinātu, ka šādi pakalpojumi spēj apmainīties ar datiem pāri robežām, būtu jāizveido mehānisms, kas ļautu atklāt juridiskus, organizatoriskus, semantiskus un tehniskus šķēršļus pārrobežu sadarbspējai ("sadarbspējas novērtējums"). Minētajam mehānismam būtu jānodrošina, lai visos lēmumos, kas var ietekmēt šādu pakalpojumu formātu, pienācīgi tiktu ņemti vērā pārrobežu sadarbspējas aspekti.

(16) Lai noteiktu saistošas prasības Eiropas digitālajiem publiskajiem pakalpojumiem, ir svarīgi politikas veidošanas procesā pēc iespējas agrākā posmā pievērsties sadarbspējas aspektam, ievērojot principu "digitāls pēc noklusējuma" un īstenojot integrētas sadarbspējas pieeju. Tāpēc Savienības subjektam vai publiskā sektora struktūrai, kas vienam vai vairākiem Eiropas digitālajiem publiskajiem pakalpojumiem plāno noteikt saistošas prasības attiecībā uz pārrobežu sadarbspēju, piemēram, galveno publisko pakalpojumu digitalizācijas gaitā, kā minēts Lēmumā (ES) 2022/2481, būtu jāveic sadarbspējas novērtējums. Lai nodrošinātu šā uzdevuma efektivitāti un lietderību, dalībvalsts var lemt par iekšējiem resursiem un tās publiskā sektora struktūru sadarbību, kas vajadzīga, lai palīdzētu veikt minētos sadarbspējas novērtējumus.

(17) Sadarbspējas novērtējums ir nepieciešams, lai izprastu plānoto prasību ietekmes apmēru un ierosinātu pasākumus ieguvumu izmantošanai un iespējamo izmaksu novēršanai. Situācijās, kad sadarbspējas novērtējums nav obligāts, Savienības subjektam vai publiskā sektora struktūrai vajadzētu spēt veikt sadarbspējas novērtējumu brīvprātīgi. Tāpēc šī regula veicina sadarbspēju kopumā.

(18) Saistošas prasības var būt jebkurš juridiska, organizatoriska, semantiska vai tehniska veida pienākums, aizliegums, nosacījums, kritērijs vai ierobežojums tiesību aktos, noteikumos, administratīvajos noteikumos, līgumā, uzaicinājumā iesniegt piedāvājumus vai citā oficiālā dokumentā. Saistošas prasības ietekmē to, kā tiek projektēti, iepirkti, izstrādāti un īstenoti Eiropas digitālie publiskie pakalpojumi un to sniegšanai izmantotās tīklu un informācijas sistēmas, tādējādi ietekmējot ienākošās vai izejošās minēto pakalpojumu datu plūsmas. Tomēr tādiem uzdevumiem kā pilnveidojoša uzturēšana, kuri neievieš būtiskas izmaiņas, drošības vai tehniskos atjauninājumus vai vienkāršu standarta informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) aprīkojuma iepirkumu, parasti neietekmē Eiropas digitālo publisko pakalpojumu pārrobežu sadarbspēju, un tāpēc attiecībā uz tiem nevajadzētu veikt obligātu sadarbspējas novērtējumu šīs regulas nozīmē.

(19) Pieejai sadarbspējas novērtējumu veikšanai vajadzētu būt samērīgai un diferencētai atbilstīgi līmenim un tvērumam, kādā tie tiek veikti. Dažos gadījumos var būt pamatoti un ekonomiski noteikt, ka sadarbspējas novērtējuma subjekts ir plašāks par vienu projektu, tostarp, ja publiskā sektora struktūras plāno izveidot kopīgu lietojumprogrammu vai apstrādes platformu. Šādos gadījumos būtu ļoti ieteicams panākt, ka sadarbspējas novērtējums aplūko ne tikai Sadarbspējīgas Eiropas mērķu sasniegšanu, bet arī pilnīgu sadarbspējas īstenošanu. Tāpat prasībām attiecībā uz sadarbspējas novērtējumiem, ko veic viena projekta īstenošanas līmenī, piemēram, vietējā pašvaldībā, vajadzētu būt pragmatiskām un tām būtu jāparedz šaura ievirze, ņemot vērā to, ka plašākie ieguvumi, ko sniedz sadarbspējas novērtējumi, parasti tiek izmantoti politikas veidošanas un atsauces arhitektūras, specifikāciju un standartu izstrādes agrīnajos posmos. Kad kolēģija pieņem vadlīnijas par sadarbspējas novērtējuma saturu, tai būtu cita starpā jāņem vērā reģionālo un vietējo publiskā sektora struktūru kapacitāte un jāizvairās no pārmērīga administratīva sloga uzlikšanas.

(20) Apspriešanās procesā ar tieši skartajām personām vai to pārstāvjiem, Savienības subjektam vai publiskā sektora struktūrai vajadzētu būt iespējai izmantot iedibināto apspriešanās praksi un pašreizējos datus.

(21) Sadarbspējas novērtējumā būtu jāizvērtē, kā plānotās saistošās prasības Eiropas digitālajiem publiskajiem pakalpojumiem ietekmē pārrobežu sadarbspēju, piemēram, ņemot vērā minētās ietekmes izcelsmi, būtību, specifiku un mērogu. Minētā novērtējuma rezultāti būtu jāņem vērā, nosakot piemērotus pasākumus, kas jāveic, lai noteiktu vai grozītu saistošās prasības Eiropas digitālajiem publiskajiem pakalpojumiem.

(22) Savienības subjektam vai publiskā sektora struktūrai būtu jāpublicē ziņojums par sadarbspējas novērtējuma rezultātiem publiskā vietā, ko izraudzījušās valsts kompetentās iestādes vai Savienības subjektu sadarbspējas koordinatori, – vismaz oficiālā tīmekļa vietnē mašīnlasāmā formātā. Ziņojuma publicēšana nedrīkstētu apdraudēt intelektuālā īpašuma tiesības vai komercnoslēpumus, un tā būtu jāierobežo, ja to pamato sabiedriskās kārtības vai drošības apsvērumi. Būtu jāievēro Savienības tiesību akti, kas reglamentē personas datu aizsardzību. Savienības subjektam vai publiskā sektora struktūrai sadarbspējas novērtējuma rezultāti būtu elektroniski jādara zināmi kolēģijai. Pamatojoties uz minēto, kolēģijai būtu jāveic analīze un jāiesniedz ierosinājumi, kā uzlabot Eiropas digitālo publisko pakalpojumu pārrobežu sadarbspēju. Kolēģijas ierosinājumi būtu jāpublicē Sadarbspējīgas Eiropas portālā.

(23) Ir vajadzīgs kopīgs kontrolsaraksts sadarbspējas novērtējuma ziņojumiem, lai atvieglotu Savienības subjektu un publisko struktūru uzdevumu veikt minētos novērtējumus un lai kolēģija varētu, pamatojoties uz to rezultātiem, sagatavot ieteikumus nolūkā uzlabot pārrobežu sadarbspēju. Attiecīgi ziņojumā, kas ir sadarbspējas novērtējuma procesa izklāsts, būtu jāapraksta novērtētās prasības ietekme uz pārrobežu sadarbspējas juridiskajām, organizatoriskajām, semantiskajām, tehniskajām un pārvaldības dimensijām, kā arī tā Sadarbspējīgas Eiropas risinājuma veids, kuru izmanto šādas ietekmes novēršanai, kā arī atlikušie šķēršļi, kas nav novērsti. Minētā kopējā kontrolsaraksta izmantošana būtu sīkāk jāizskaidro ar kolēģijas pieņemtajām pamatnostādnēm.

(24) Komisijai būtu jānodrošina lietotājdraudzīgi līdzekļi, lai izskatītu un nosūtītu novērtējumu rezultātus, tostarp mašīnlasāmā formātā. Sadarbspējas novērtējuma ziņojumu tiešsaistes rīkam būtu jānodrošina vienkārša un lietotājdraudzīga saskarne šādu ziņojumu sagatavošanai un publiskošanai. Uzraudzības nolūkos varētu izmantot standartizētu ziņojumu sagatavošanu mašīnlasāmā formātā. Šādam rīkam būtu arī jāatvieglo automatizēta tulkošana, un tas būtu jāintegrē Sadarbspējīgas Eiropas portālā. Lai veicinātu sadarbspēju un raitu integrāciju, tiešsaistes rīkam būtu arī jāpieņem un jāatbilst atvērto datu modelim, ko izveido no šīs regulas pielikumā iekļautā sadarbspējas novērtējuma ziņojumu kopējā kontrolsaraksta. Ir būtiski nodrošināt lietojumprogrammas saskarni (API), kas ļauj rīku integrēt esošajās ziņošanas platformās, tādējādi palielinot lietderību un efektivitāti visām ieinteresētajām personām. Lai gan tiešsaistes rīka izmantošanai vajadzētu būt brīvprātīgai, Savienības subjekta vai publiskā sektora struktūras pienākums publiskā atrašanās vietā publicēt ziņojumu, kurā izklāstīti sadarbspējas novērtējuma rezultāti, būtu jāuzskata par izpildītu, ja vajadzīgie dati ir iesniegti un ir dota atļauja tos publicēt Sadarbspējīgas Eiropas portālā.

(25) Savienības subjektiem vai publiskā sektora struktūrām, kas meklē sadarbspējas risinājumus, vajadzētu būt iespējai pieprasīt no citiem Savienības subjektiem vai publiskā sektora struktūrām sadarbspējas risinājumus, ko minētās struktūras vai subjekti izmanto, piemēram, labu praksi, specifikācijas un programmatūras kodu, kopā ar saistīto dokumentāciju. Kopīgošanai būtu jākļūst par noklusējuma principu. Turklāt Savienības subjektiem vai publiskā sektora struktūrām būtu jācenšas izstrādāt jaunus sadarbspējas risinājumus vai turpināt attīstīt esošos sadarbspējas risinājumus. Šajā nolūkā līdzvērtīgu risinājumu gadījumā tām par prioritāriem būtu jānosaka tie risinājumi, kuriem nav ierobežojošu licencēšanas noteikumu. Tomēr sadarbspējas risinājumu kopīgošana nebūtu jāsaprot kā prasība Savienības subjektiem un publiskā sektora struktūrām atteikties no savām intelektuālā īpašuma tiesībām.

(26) Ja publiskās pārvaldes iestādes kopīgo savus risinājumus ar citām publiskās pārvaldes iestādēm vai sabiedrību, tās rīkojas sabiedrības interesēs. Tas vēl jo vairāk attiecas uz inovatīvām tehnoloģijām. Piemēram, atvērts kods padara algoritmus pārredzamus un ļauj veikt neatkarīgas revīzijas un reproducējamus pamatelementus. Kopīgai sadarbspējas risinājumu izmantošanai starp publiskās pārvaldes iestādēm būtu jārada nosacījumi, lai publiskajam sektoram izveidotu pieejamu digitālo tehnoloģiju ekosistēmu, kas var sniegt vairākus ieguvumus.

(27) Uzraugot ieteikto sadarbspējas risinājumu saskaņotību un ierosinot pasākumus, lai nodrošinātu to saderību ar esošajiem risinājumiem, kuriem ir kopīgs mērķis, kolēģijai būtu jāņem vērā risinājumu novecošanās.

(28) *EIF* būtu jānodrošina saskaņotība, un tas būtu jāatzīst par vienotu atsauces punktu Savienības pieejai sadarbspējai publisko pakalpojumu nozarē. Turklāt specializēti sadarbspējas satvari var pievērsties konkrētu nozaru, jomu vai administratīvo līmeņu vajadzībām. Minētajiem nesaistošajiem satvariem būtu vēl vairāk jāveicina sadarbspējas risinājumu un integrētas sadarbspējas principa īstenošana.

(29) *EIF* cita starpā būtu jāveicina daudzvalodības princips publiskajā sektorā.

(30) *EIF* būtu jāizstrādā kolēģijai. Kolēģijas sastāvā būtu jābūt pa vienam pārstāvim no katras dalībvalsts un vienam pārstāvim no Komisijas. Tādējādi *EIF* izstrādes un īstenošanas centrā ir dalībvalstis kopā ar Komisiju. Kolēģijai vajadzības gadījumā būtu jāatjaunina *EIF*.

(31) Specializētajos sadarbspējas satvaros, kas izdoti, lai papildinātu *EIF*, būtu jāņem vērā esošie nozaru satvari, kas izstrādāti Savienības līmenī, piemēram, veselības nozarē, un nebūtu tie jāskar.

(32) Sadarbspēja ir tieši saistīta ar atvērtām specifikācijām un standartiem un ir atkarīga no to izmantošanas. Tāpēc Savienības publiskajam sektoram būtu jāļauj vienoties par transversālām atvērtām specifikācijām un citiem risinājumiem sadarbspējas veicināšanai. Jaunajā regulējumā būtu jāparedz skaidrs process ieteikto sadarbspējas risinājumu izveidei un veicināšanai nākotnē ar marķējumu "Sadarbspējīgas Eiropas risinājums". Tādējādi publiskajam sektoram būs saskaņotāka nostāja, lai publiskā sektora vajadzības un sabiedriskās vērtības virzītu plašākai apspriešanai. Kolēģijai būtu jāvienojas par vispārīgiem kritērijiem, kam sadarbspējas risinājumiem būtu jāatbilst. Kolēģijai vajadzētu būt iespējai atsaukt šādus ieteikumus. Ja Kolēģija atsauc tās ieteikumus, attiecīgajiem sadarbspējas risinājumiem būtu jānoņem marķējums "Sadarbspējīgas Eiropas risinājums" un vajadzības gadījumā minētos sadarbspējas risinājumus varētu izņemt no Sadarbspējīgas Eiropas portāla.

(33) Daudzas sadarbspējas specifikācijas, ko izmanto publiskajā sektorā, varētu atvasināt no spēkā esošajiem Savienības tiesību aktiem. Tāpēc ir jāizveido saikne starp visām Eiropas digitālo publisko pakalpojumu specifikācijām, kuras ir obligāti jāizmanto, ievērojot Savienības tiesību aktus. Īstenošanas iestādēm ne vienmēr ir viegli atrast prasības jaunākajā un mašīnlasāmajā formātā. Vienots piekļuves punkts Sadarbspējīgas Eiropas portāla formā un skaidri noteikumi par informācijas metadatiem, kas attiecas uz šādiem nosacījumiem, ir paredzēti, lai palīdzētu publiskā sektora struktūrām nodrošināt, ka to digitālo pakalpojumu infrastruktūras atbilst spēkā esošajiem un turpmākajiem noteikumiem.

(34) Pamatojoties uz esošajām iniciatīvām, būtu jāizveido Sadarbspējīgas Eiropas portāls kā atsauces punkts sadarbspējas risinājumiem, novērtējumiem, zināšanām un kopienai, kuram var viegli piekļūt. Sadarbspējīgas Eiropas portāls būtu jāizveido kā saite uz oficiāliem avotiem, un tam vajadzētu būt atvērtam ar šo regulu izveidotās Sadarbspējīgas Eiropas Kopienas ieguldījumam.

(35) Sadarbspējīgas Eiropas portālam būtu jānodrošina publiska piekļuve tādiem sadarbspējas risinājumiem un to meklēšanas iespējas, kuri atbilst *EIF* principiem, piemēram, atvērtība, piekļūstamība, tehniskā neitralitāte, atkalizmantojamība, drošība un privātums. Būtu skaidri jānošķir kolēģijas ieteiktie Sadarbspējīgas Eiropas risinājumi un citi sadarbspējas risinājumi, piemēram, tie, kurus atkalizmantošanai proaktīvi kopīgojušas publiskās pārvaldes iestādes, risinājumi, kas saistīti ar Savienības politiku, un attiecīgie risinājumi no valstu portāliem. Sadarbspējīgas Eiropas portālā būtu jānodrošina iespēja meklēt risinājumu izmantošanas piemērus pēc valsts vai pēc publiskā pakalpojuma veida, ko tie atbalsta. Par to, kā risinājumi Sadarbspējīgas Eiropas portālā jāiedala kategorijās, būtu jāapspriežas ar kolēģiju.

(36) Tā kā atvērtais pirmkods ļauj lietotājiem aktīvi novērtēt un pārbaudīt risinājumu sadarbspēju un drošību, ir svarīgi, lai atvērtais pirmkods atbalstītu sadarbspējas risinājumu īstenošanu. Minētajā sakarā būtu jāveicina atvērtā pirmkoda licenču izmantošana, lai uzlabotu juridisko skaidrību un licenču savstarpēju atzīšanu dalībvalstīs. Ar Eiropas Savienības sabiedrisko licenci (EUPL) Komisija jau piedāvā risinājumu šādai licencēšanai. Dalībvalstu portāliem, kuros apkopo atvērtā pirmkoda risinājumus, kuriem ir saite uz Sadarbspējīgas Eiropas portālu, būtu jāļauj izmantot EUPL, vienlaikus neizslēdzot iespēju, ka šādi portāli var atļaut izmantot citas atvērtā pirmkoda licences.

(37) Savienības publiskie pakalpojumi, ko sniedz vai pārvalda elektroniski, pašlaik bieži ir atkarīgi no trešo valstu pakalpojumu sniedzējiem. Savienības stratēģiskajās interesēs ir nodrošināt, ka tā saglabā un attīsta būtiskas tehnoloģiskās spējas, lai nodrošinātu savu digitālo vienoto tirgu un jo īpaši lai nodrošinātu pakalpojumu sniegšanu, aizsargātu kritiskās tīklu un informācijas sistēmas un sniegtu galvenos publiskos pakalpojumus. Sadarbspējīgas Eiropas atbalsta pasākumiem būtu jāpalīdz publiskās pārvaldes iestādēm attīstīties un jāspēj iekļaut jaunus problēmuzdevumus un jaunas jomas pārrobežu kontekstā. Sadarbspēja ir priekšnosacījums, lai izvairītos no tehnoloģiskās iesīkstes, veicinātu tehnisko attīstību un sekmētu inovāciju, kam būtu jāveicina Savienības globālā konkurētspēja, izturētspēja un atvērta stratēģiskā autonomija.

(38) Ir jāizveido pārvaldības mehānisms, lai veicinātu Savienības politikas īstenošanu tādā veidā, kas nodrošina sadarbspēju. Minētajam mehānismam vajadzētu būt vērstam uz sadarbspējīgu digitālu politiku īstenošanu pēc tam, kad tās ir pieņemtas tiesību aktu veidā, un tam būtu jāpalīdz izstrādāt sadarbspējas risinājumus, pamatojoties uz vajadzībām. Mehānismam būtu jāatbalsta publiskā sektora struktūras. Kolēģijai būtu jāierosina Komisijai politikas īstenošanas atbalsta projekti publiskā sektora struktūru atbalstam, un Komisijai būtu jāpieņem lēmumi par projektu izveidi, pienācīgi ņemot vērā iespējamo vajadzību pēc politikas versijām, kas nav autoritatīvas un ir mašīnizpildāmas, piemēram, atsauces īstenošanas modeļiem vai kodeksa, ko var atkārtoti izmantot visos pārvaldes līmeņos.

(39) Izstrādājot, attīstot un sniedzot publiskos pakalpojumus, visiem pārvaldes līmeņiem būtu jāsadarbojas ar inovatīvām organizācijām, tostarp uzņēmumiem un bezpeļņas organizācijām. Atbalsts *GovTech* sadarbībai starp publiskā sektora struktūrām, pētniecības un izglītības iestādēm, jaunuzņēmumiem un inovatīviem MVU, un pilsoniskās sabiedrības organizācijām (*CivicTech*), ir efektīvs veids, kā atbalstīt publiskā sektora inovāciju un elastību un veicināt sadarbspējas rīku izmantošanu privātā un publiskā sektora partneru vidū. Atbalstam atvērtai *GovTech* ekosistēmai Savienībā, kas apvieno publiskā un privātā sektora dalībniekus pāri robežām un ietver dažādus pārvaldes līmeņus, būtu jāļauj izstrādāt inovatīvas iniciatīvas attiecībā uz *GovTech* sadarbspējas risinājumu izstrādi un ieviešanu.

(40) Kopīgu inovācijas vajadzību un prioritāšu apzināšana un kopīgu *GovTech* un eksperimentēšanas centienu koncentrēšana pāri robežām palīdzētu Savienības publiskā sektora struktūrām dalīties ar riskiem, gūtajām atziņām un inovācijas pasākumu rezultātiem. Minētās darbības jo īpaši izmantos Savienības bagātīgajā tehnoloģiju jaunuzņēmumu un MVU krātuvē. Sekmīgiem *GovTech* projektiem un inovācijas pasākumiem, ko izmēģina ar Sadarbspējīgas Eiropas inovācijas pasākumiem, būtu jāpalīdz izvērst *GovTech* rīkus un sadarbspējas risinājumus atkalizmantošanai.

(41) Sadarbspējīgas Eiropas atbalsta pasākumi varētu gūt labumu no drošām vietām eksperimentiem, vienlaikus nodrošinot atbildīgu inovāciju un atbilstošu riska mazināšanas pasākumu un aizsardzības pasākumu integrāciju. Lai nodrošinātu inovācijai labvēlīgu, nākotnes prasībām atbilstošu un pret traucējumiem noturīgu tiesisko regulējumu, būtu jānodrošina iespēja šādus projektus īstenot sadarbspējas "regulatīvās smilškastēs". Sadarbspējas "regulatīvajām smilškastēm" būtu jāsastāv no kontrolētām testēšanas vidēm, kas veicina inovatīvu risinājumu izstrādi un testēšanu, pirms šādi risinājumi tiek integrēti publiskā sektora tīklu un informācijas sistēmās. Sadarbspējas "regulatīvo smilškastu" izveidei būtu jātiecas veicināt sadarbspēju, izmantojot inovatīvus risinājumus, izveidojot kontrolētu eksperimentēšanas un testēšanas vidi, lai nodrošinātu minēto risinājumu saskaņošanu ar šo regulu un citiem attiecīgajiem Savienības un valstu tiesību aktiem, uzlabotu juridisko noteiktību novatoriem un kompetentajām iestādēm un palielinātu izpratni par iespējām, jauniem riskiem un jauno risinājumu ietekmi. Lai nodrošinātu vienādu īstenošanu visā Savienībā un sasniegtu apjomradītus ietaupījumus, ir lietderīgi paredzēt kopīgus noteikumus sadarbspējas "regulatīvo smilškastu" īstenošanai. Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājam ir pilnvaras piemērot administratīvus naudas sodus Savienības subjektiem saistībā ar sadarbspējas "regulatīvajām smilškastēm" saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1725 58. panta 2. punkta i) apakšpunktu.

(42) Saskaņā ar Regulas (ES) 2016/679 6. panta 4. punktu un Regulas (ES) 2018/1725 5. pantu un neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2016/680 4. panta 2. punktu, ir jāparedz tādu personas datu izmantošanas noteikumi, kas savākti citos nolūkos, lai sabiedrības interesēs izstrādātu konkrētus sadarbspējas risinājumus sadarbspējas "regulatīvajā smilškastē". Visi pārējie datu pārziņu pienākumi un datu subjektu tiesības saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679 ([10]) un (ES) 2018/1725, un Direktīvu (ES) 2016/680

([10]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/680 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu krimināsodus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI (OV L 119, 4.5.2016., 89. lpp.).

joprojām tiek piemēroti. Jo īpaši šī regula neparedz juridisko pamatu Regulas (ES) 2016/679 22. panta 2. punkta b) apakšpunkta vai Regulas (ES) 2018/1725 24. panta 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē. Šīs regulas mērķis ir paredzēt personas datu apstrādi tikai saistībā ar sadarbspējas "regulatīvo smilškasti". Jebkādai citai personas datu apstrādei, kas ietilpst šīs regulas darbības jomā, būtu vajadzīgs atsevišķs juridiskais pamats.

(43) Lai palielinātu Savienības subjektu un publiskā sektora struktūru veiktās personas datu apstrādes pārredzamību, Sadarbspējīgas Eiropas portālam būtu jānodrošina piekļuve informācijai par personas datu apstrādi saistībā ar sadarbspējas "regulatīvajām smilškastēm" saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679 un (ES) 2018/1725.

(44) Ir jāuzlabo laba izpratne par sadarbspējas jautājumiem, jo īpaši publiskā sektora darbinieku vidū. Šajā ziņā būtiska nozīme ir pastāvīgai apmācībai, un būtu jāveicina sadarbība un koordinācija šajā jautājumā. Papildus apmācībai par Sadarbspējīgas Eiropas risinājumiem visām iniciatīvām attiecīgā gadījumā būtu jābalstās uz pieredzes un risinājumu apmaiņu un paraugprakses apmaiņu un popularizēšanu vai tās jāpapildina. Minētajā nolūkā Komisijai būtu jāizstrādā mācības un mācību materiāli, kā arī būtu jāveicina sertifikācijas programmas izstrāde sadarbspējas jautājumos, lai veicinātu paraugpraksi, cilvēkresursu kvalifikācijas un izcilības kultūru. Komisijai būtu jāpalīdz palielināt apmācības par publiskā sektora sadarbspēju vispārējo pieejamību un izmantošanu valsts, reģionālā un vietējā līmenī atbilstoši Savienības digitālo prasmju stratēģijām. Komisijai un dalībvalstīm būtu jāveicina spēju veidošana, jo īpaši publiskās pārvaldes iestādēs, attiecībā uz pārkvalifikāciju un prasmju pilnveidi, kas nepieciešams šīs regulas īstenošanai.

(45) Lai izveidotu mehānismu, kas veicina savstarpēju mācīšanās procesu starp Savienības subjektiem un publiskā sektora struktūrām un paraugprakses apmaiņu Sadarbspējīgas Eiropas risinājumu īstenošanā dalībvalstīs, ir jāparedz noteikumi par salīdzinošās izvērtēšanas procesu. Salīdzinošai izvērtēšanai vajadzētu sniegt vērtīgas atziņas un ieteikumus publiskā sektora struktūrai, kas tiek pārskatīta. Jo īpaši tā varētu palīdzēt atvieglot tehnoloģiju, rīku, pasākumu un procesu pārnesi starp salīdzinošās izvērtēšanas dalībniekiem. Salīdzinošai izvērtēšanai būtu jārada funkcionāls ceļš paraugprakses apmaiņai starp dalībvalstīm un Savienības subjektiem ar dažādiem sadarbspējas brieduma līmeņiem. Vajadzētu būt iespējai veikt salīdzinošo izvērtēšanu brīvprātīgi pēc Savienības subjekta vai publiskā sektora struktūras lūguma, kad tas ir nepieciešams. Lai nodrošinātu, ka salīdzinošās izvērtēšanas process ir izmaksu efektīvs un dod skaidrus un pārliecinošus rezultātus, kā arī lai izvairītos no nevajadzīga administratīva sloga, Komisija vajadzētu būt iespējai pieņemt pamatnostādnes par šādas salīdzinošās izvērtēšanas labāko struktūru, pamatojoties uz pastāvošajām vajadzībām un pēc apspriešanās ar kolēģiju.

(46) Kolēģijai būtu jāveicina sadarbspējīgas Eiropas strukturētas sadarbības vispārējās virziena izstrāde, vecinot publisko pakalpojumu digitālo savienojamību un sadarbspēju Savienībā un jāpārrauga stratēģiskās un īstenošanas darbības, kas saistītas ar minēto sadarbību. Kolēģijai būtu jāveic savi uzdevumi, ņemot vērā pārrobežu sadarbspējas noteikumus un risinājumus, kas jau ieviesti attiecībā uz esošajām tīklu un informācijas sistēmām.

(47) Ir izveidoti daži Savienības subjekti, piemēram, Eiropas Datu inovācijas kolēģija un Eiropas Veselības datu telpas padome, un tiem ir uzdots cita starpā uzlabot sadarbspēju konkrētā jomā vai politikas līmenī. Tomēr nevienam no esošajiem subjektiem nav uzdots risināt jautājumu par saistošām prasībām attiecībā uz Eiropas digitālajiem publiskajiem pakalpojumiem. Kolēģijai būtu jāatbalsta Savienības subjekti, kas strādā pie politikas, darbībām un risinājumiem, kuri attiecas uz Eiropas digitālo publisko pakalpojumu pārrobežu sadarbspēju, piemēram, saistībā ar semantisko sadarbspēju datu telpu pārnesamībai un atkalizmantojamībai. Kolēģijai būtu jāsadarbojas ar visiem attiecīgajiem Savienības subjektiem, lai nodrošinātu saskaņotību un sinerģiju starp pārrobežu sadarbspējas darbībām un nozaru darbībām. Minētajā nolūkā Komisija kā kolēģijas priekšsēdētājs var uzaicināt ekspertus, kuriem ir īpaša kompetence kādā no darba kārtības jautājumiem, tostarp pārstāvjus no reģionālām un vietējām pašvaldībām un atvērtā pirmkoda un standartizācijas kopienām.

(48) Publiskā sektora sadarbspējas veicināšanai ir vajadzīga aktīva ekspertu, praktiķu, lietotāju un ieinteresētās sabiedrības iesaistīšanās un apņēmība visās dalībvalstīs. Minētie centieni attiecas uz visiem pārvaldes līmeņiem, valsts, reģionālo un vietējo, un iesaista starptautiskos partnerus, pētniecības un izglītības iestādes, kā arī attiecīgās kopienas un privāto sektoru. Lai izmantotu to speciālās zināšanas, prasmes un radošumu, īpašam atvērtam forumam "Sadarbspējīgas Eiropas Kopiena" būtu jāpalīdz attiecīgi novirzīt atgriezenisko saiti, lietotāju un darbības vajadzības, apzināt jomas turpmākai attīstībai un sadarbspējas sadarbības prioritātes Savienībā. Sadarbspējīgas Eiropas Kopienas izveidei būtu jāatbalsta koordinācija un sadarbība starp stratēģiskiem un būtiskiem operacionālajiem dalībniekiem sadarbspējas jomā.

(49) Sadarbspējīgas Eiropas Kopienai vajadzētu būt atvērtai visām ieinteresētajām personām. Piekļuve Sadarbspējīgas Eiropas Kopienai būtu jāpadara pēc iespējas vienkāršāka, izvairoties no nevajadzīgiem šķēršļiem un administratīvā sloga. Sadarbspējīgas Eiropas Kopienai būtu jāapvieno publiskā un privātā sektora ieinteresētās personas, tostarp iedzīvotāji, kam ir pieredze pārrobežu sadarbspējas jomā un kas pārstāv dažādas aprindas, piemēram, akadēmiskās aprindas, pētniecību un inovāciju, izglītību, standartizāciju un specifikācijas, uzņēmumus un publisko pārvaldi visos līmeņos. Būtu jāveicina aktīva līdzdalība Sadarbspējīgas Eiropas Kopienā, tostarp, apzinot atbalsta pasākumus un finansēšanas iespējas.

(50) Lai nodrošinātu efektīvu un lietderīgu šīs regulas īstenošanu, ir jāizraugās valstu kompetentās iestādes, kas ir atbildīgas par tās īstenošanu. Daudzās dalībvalstīs daži subjekti jau pilda sadarbspējas attīstīšanas lomu. Minētajiem subjektiem būtu jāvar pārņemt kompetentās iestādes lomu saskaņā ar šo regulu un, ja ir vairāk nekā viena valsts kompetentā iestāde, no tām būtu jāizraugās vienots kontaktpunkts.

(51) Būtu jāizstrādā Sadarbspējīgas Eiropas programma kā Savienības galvenais instruments, ar ko koordinē publiskā sektora ieguldījumus sadarbspējas risinājumos un izveido šīs regulas īstenošanas ceļvedi. Tai būtu jāsniedz visaptverošs pārskats par finansēšanas iespējām un finansēšanas saistībām šajā jomā, attiecīgā gadījumā integrējot saistītās Savienības programmas. Tam būtu jāpalīdz radīt sinerģijas un koordinēt finansiālo atbalstu, kas saistīts ar sadarbspējas attīstību, un izvairīties no dublēšanās visos pārvaldes līmeņos.

(52) Būtu jāvāc informācija, lai dotu ievirzi efektīvai un lietderīgai šīs regulas īstenošanai, tostarp informācija kolēģijas darba atbalstam un informāciju šīs regulas izvērtēšanai saskaņā ar 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumu par labāku likumdošanas procesu ([11]). Tāpēc Komisijai būtu jāveic šīs regulas uzraudzība un izvērtēšana. Izvērtēšana būtu jābalsta uz šādiem pieciem kritērijiem, proti, produktivitāte, efektivitāte, būtiskums, saskaņotība un pievienotā vērtība, īpaši koncentrējoties uz šīs regulas ietekmi uz Eiropas digitālo publisko pakalpojumu pārrobežu sadarbspēju kā raitu un pieejamu digitālo publisko pakalpojumu iespējotāju, uz administratīvā sloga samazināšanu un papildu pasākumu un politikas nepieciešamību Savienības līmenī. Izvērtējumam vajadzētu būt arī par pamatu iespējamu turpmāko pasākumu ietekmes novērtējumiem. Turklāt Komisijai pēc apspriešanās ar kolēģiju būtu jāsagatavo uzraudzības metodika, process un rādītāji. Uzraudzības mehānisms būtu jāizstrādā tā, lai līdz minimumam samazinātu administratīvo slogu dalībvalstīm, šajā nolūkā pēc iespējas vairāk izmantojot esošos datu avotus un veidojot sinerģijas ar esošajiem uzraudzības mehānismiem, piemēram, Digitālās ekonomikas un sabiedrības indeksu, e-Pārvaldes etalonu un ar Lēmumu (ES) 2022/2481 izveidotās Digitālās desmitgades politikas programmas 2030. gadam trajektorijām.

(53) Komisijai būtu jāsagatavo un jāiesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ikgadējs ziņojums par sadarbspēju Savienībā. Minētajā ziņojumā būtu jāiekļauj atskaite par progresu attiecībā uz Eiropas digitālo publisko pakalpojumu pārrobežu sadarbspēju, īstenošanas šķēršļi un virzītājspēki, kā arī laika gaitā sasniegtie rezultāti saskaņā ar šajā regulā uzskaitītajiem uzraudzības tematiem. Attiecībā uz rādītājiem, par kuriem dati nav pieejami, dalībvalstīm būtu savlaicīgi jāsniedz dati ar kolēģijas starpniecību, lai nodrošinātu efektīvu ziņojuma sniegšanu. Ziņojuma kvalitāte ir atkarīga no savlaicīgas datu pieejamības.

([11]) OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

(54) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai paredzēt noteikumus un nosacījumus sadarbspējas "regulatīvo smilškastu" izveidei un darbībai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ([12]).

(55) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, stiprināt iekšējo tirgu, veicinot Eiropas digitālo pakalpojumu pārrobežu sadarbspēju, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet tā mēroga un iedarbības dēļ minēto mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.

(56) Šīs regulas piemērošana būtu jāatliek līdz trim mēnešiem pēc tās stāšanās spēkā, lai dalībvalstīm un Savienības subjektiem dotu pietiekami daudz laika sagatavoties šīs regulas piemērošanai. Šāds atlikšanas laiks ir vajadzīgs, lai izveidotu kolēģiju un Sadarbspējīgas Eiropas Kopienu un izraudzītos sadarbspējas koordinatorus. Turklāt šai regulai būtu jādod dalībvalstīm un Savienības subjektiem laiks, lai sagatavotos efektīvai sadarbspējas novērtējumu īstenošanai un lai katra dalībvalsts izraudzītos vienu vai vairākas valsts kompetentās iestādes un vienotu kontaktpunktu. Tāpēc noteikumi par sadarbspējas novērtējumiem, valsts kompetentajām iestādēm un vienotajiem kontaktpunktiem būtu jāpiemēro no [deviņi mēneši no šīs regulas spēkā stāšanās dienas].

(57) Saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1725 42. panta 1. punktu ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, kas sniedza atzinumu 2023. gada 13. janvārī ([13]),

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. nodaļa

Vispārīgi noteikumi

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Šī regula nosaka pasākumus, kas veicina Eiropas digitālo publisko pakalpojumu pārrobežu sadarbspēju, lai tādējādi sekmētu pamatā esošo tīklu un informācijas sistēmu sadarbspēju, izveidojot kopīgus noteikumus un pārvaldības sistēmu.

2. Šo regulu piemēro Savienības subjektiem un publiskā sektora struktūrām, kas regulē, sniedz, pārvalda vai īsteno Eiropas digitālos publiskos pakalpojumus.

3. Šo regulu piemēro, neskarot dalībvalstu kompetenci noteikt, kas ir publiski pakalpojumi, vai to spēju noteikt procesuālos noteikumus minētajiem pakalpojumiem vai sniegt, pārvaldīt vai īstenot minētos pakalpojumus.

4. Šī regula neskar dalībvalstu kompetenci attiecībā uz to darbībām, kas saistītas ar sabiedrisko drošību, aizsardzību un valsts drošību.

5. Šī regula neparedz tādas informācijas sniegšanu, kuras izpaušana būtu pretrunā būtiskām dalībvalstu sabiedrības drošības, aizsardzības vai valstu drošības interesēm.

([12]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).
([13]) OV C 60, 17.2.2023., 17. lpp.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

1) "pārrobežu sadarbspēja" ir Savienības subjektu un dalībvalstu publiskā sektora struktūru spēja savstarpēji mijiedarboties pāri robežām, ar digitālu procesu starpniecību veicot datu, informācijas un zināšanu apmaiņu atbilstoši juridiskām, organizatoriskām, semantiskām un tehniskām prasībām saistībā ar šādu pārrobežu mijiedarbību;

2) "Eiropas digitālie publiskie pakalpojumi" ir digitāli pakalpojumi, kurus Savienības subjekti vai publiskā sektora struktūras sniedz cita citai vai fiziskām vai juridiskām personām Savienībā un kuru sniegšanai ir nepieciešama mijiedarbība pāri dalībvalsts robežām, starp Savienības subjektiem vai starp Savienības subjektiem un publiskā sektora struktūrām, izmantojot to tīklu un informācijas sistēmas;

3) "tīklu un informācijas sistēma" ir tīklu un informācijas sistēma, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2022/2555 ([14]) 6. panta 1) punktā;

4) "sadarbspējas risinājums" ir atkalizmantojams aktīvs attiecībā uz juridiskām, organizatoriskām, semantiskām vai tehniskām prasībām, lai nodrošinātu pārrobežu sadarbspēju, piemēram, konceptuālais satvars, pamatnostādnes, atsauces arhitektūra, tehniskās specifikācijas, standarti, pakalpojumi un lietojumprogrammas, kā arī dokumentēti tehniskie komponenti, piemēram, pirmkods;

5) "Savienības subjekti" ir Savienības iestādes, struktūras, biroji un aģentūras, kas izveidotas ar vai pamatojoties uz LES, Līgumu par Eiropas Savienības darbību vai Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu;

6) "publiskā sektora struktūra" ir publiskā sektora struktūra, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2019/1024 ([15]) 2. panta 1. punktā;

7) "dati" ir dati, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2022/868 ([16]) 2. panta 1) punktā;

8) "mašīnlasāms formāts" ir mašīnlasāms formāts, kā definēts Direktīvas (ES) 2019/1024 2. panta 13. punktā;

9) "*GovTech*" ir uz tehnoloģijām balstīta publiskā un privātā sektora dalībnieku sadarbība, kas atbalsta publiskā sektora digitālo pārveidi;

10) "standarts" ir standarts, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1025/2012 ([17]) 2. panta 1. punktā;

11) "IKT tehniskā specifikācija " ir IKT tehniskā specifikācija, kā definēts Regulas (ES) Nr. 1025/2012 2. panta 5. punktā;

12) "atvērtā pirmkoda licence" ir licence, saskaņā ar kuru programmatūras atkalizmantošana, tālākizplatīšana un modifikācija ir atļauta visām lietošanām, pamatojoties uz tiesību īpašnieka vienpusēju deklarāciju, uz ko var attiekties daži nosacījumi, un ja programmatūras pirmkods ir lietotājiem darīts pieejams neselektīvi;

13) "augstākais vadības līmenis" ir vadītājs, vadība vai koordinācijas un pārraudzības struktūra augstākajā administratīvajā līmenī, ņemot vērā augsta līmeņa pārvaldības pasākumus katrā Savienības subjektā.

([14]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2555 (2022. gada 14. decembris), ar ko paredz pasākumus nolūkā panākt vienādi augstu kiberdrošības līmeni visā Savienībā un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 910/2014 un Direktīvu (ES) 2018/1972 un atceļ Direktīvu (ES) 2016/1148 (TID 2 direktīva) (OV L 333, 27.12.2022., 80. lpp.).

([15]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/1024 (2019. gada 20. jūnijs) par atvērtajiem datiem un publiskā sektora informācijas atkalizmantošanu (OV L 172, 26.6.2019., 56. lpp.).

([16]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/868 (2022. gada 30. maijs) par Eiropas datu pārvaldību un ar ko groza Regulu (ES) 2018/1724 (Datu pārvaldības akts) (OV L 152, 3.6.2022., 1. lpp.).

([17]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1025/2012 (2012. gada 25. oktobris) par Eiropas standartizāciju, ar ko groza Padomes Direktīvas 89/686/EEK un 93/15/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/9/EK, 94/25/EK, 95/16/EK, 97/23/EK, 98/34/EK, 2004/22/EK, 2007/23/EK, 2009/23/EK un 2009/105/EK, un ar ko atceļ Padomes Lēmumu 87/95/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1673/2006/EK (OV L 316, 14.11.2012., 12. lpp.).

14) “sadarbspējas regulatīvā smilškaste” ir kontrolēta vide, ko Savienības subjekts vai publiskā sektora struktūra izveido inovatīvu sadarbspējas risinājumu izstrādei, apmācībai, testēšanai un validēšanai, attiecīgā gadījumā – reālos apstākļos, un kas ierobežotu laikposmu regulatīvā pārraudzībā sniedz atbalstu Eiropas digitālo publisko pakalpojumu pārrobežu sadarbspējai.

15) “saistoša prasība” ir jebkura juridiska, organizatoriska, semantiska vai tehniska rakstura prasība, aizliegums, nosacījums, kritēriji vai ierobežojums, ko nosaka Savienības subjekts vai publiskā sektora struktūra attiecībā uz vienu vai vairākiem Eiropas digitālajiem publiskajiem pakalpojumiem un kam ir ietekme uz pārrobežu sadarbspēju.

3. pants

Sadarbspējas novērtējums

1. Pirms tiek pieņemts lēmums par jaunām vai būtiski mainītām saistošām prasībām attiecībā uz vienu vai vairākiem Eiropas digitālajiem publiskajiem pakalpojumiem, Savienības subjekts vai publiskā sektora struktūra veic sadarbspējas novērtējumu.

Ja saistībā ar saistošām prasībām sadarbspējas novērtējums ir jau veikts vai ja saistošas prasības īsteno ar risinājumiem, kurus nodrošina Savienības subjekti, attiecīgajai publiskā sektora struktūrai neprasa veikt papildu sadarbspējas novērtējumu attiecībā uz minētajām prasībām. Var veikt vienu sadarbspējas novērtējumu, lai pievērstos saistošu prasību kopumam.

Attiecīgais Savienības subjekts vai publiskā sektora struktūra var veikt sadarbspējas novērtējumu arī citos gadījumos.

2. Sadarbspējas novērtējumā pienācīgā veidā nosaka un novērtē:

a) saistošo prasību ietekmi uz pārrobežu sadarbību, kā atbalsta rīku izmantojot 6. pantā minēto Eiropas sadarbspējas satvaru;

b) ieinteresētās personas, uz kurām attiecas saistošās prasības;

c) 7. pantā minētos Sadarbspējīgas Eiropas risinājumus, kuri atbalsta saistošo prasību īstenošanu.

Attiecīgais Savienības subjekts vai publiskā sektora struktūra oficiālā tīmekļa vietnē mašīnlasāmā formātā, kas atvieglo automatizētu tulkošanu, publicē ziņojumu, kurā izklāstīti sadarbspējas novērtējuma rezultāti, tostarp pielikumā uzskaitītie elementi. Tas elektroniski nosūta minēto ziņojumu Sadarbspējīgas Eiropas kolēģijai, kas izveidota, ievērojot 15. pantu (“kolēģija”). Šajā punktā noteiktās prasības neierobežo dalībvalstu spēkā esošos noteikumus par piekļuvi dokumentiem. Minētā ziņojuma publicēšana neapdraud intelektuālā īpašuma tiesības vai komercnoslēpumus, sabiedrisko kārtību vai drošību.

3. Savienības subjekti un publiskā sektora struktūras var lemt, kura struktūra sniedz nepieciešamo atbalstu sadarbspējas novērtējuma veikšanai. Komisija nodrošina tehniskus rīkus sadarbspējas novērtējuma atbalstam, tostarp tiešsaistes rīku nolūkā atvieglot ziņojuma aizpildīšanu un publicēšanu 8. pantā minētajā Sadarbspējīgas Eiropas portālā.

4. Attiecīgais Savienības subjekts vai publiskā sektora struktūra apspriežas ar tieši skarto pakalpojumu saņēmējiem, tostarp iedzīvotājiem, vai to pārstāvjiem. Minētā apspriešanās neskar komerciālu vai sabiedrības interešu aizsardzību vai šādu pakalpojumu drošību.

5. Kolēģija līdz 2025. gada 12. janvārim pieņem 15. panta 5. punkta a) apakšpunktā minētās pamatnostādnes.

4. pants

Sadarbspējas risinājumu kopīgošana un atkalizmantošana starp Savienības subjektiem un publiskā sektora struktūrām

1. Savienības subjekts vai publiskā sektora struktūra jebkurai citai Savienības vai publiskā sektora struktūrai, kas to pieprasa, dara pieejamu sadarbspējas risinājumu, kas atbalsta Eiropas digitālo publisko pakalpojumu, tostarp tehnisko dokumentāciju un, attiecīgā gadījumā, versijas vēsturi, dokumentēto pirmkodu un atsauces uz izmantotajiem atvērtajiem standartiem vai tehniskajām specifikācijām.

Kopīgošanas pienākums neattiecas uz jebkuru no šādiem sadarbspējas risinājumiem, proti:

a) risinājumi, ar ko atbalsta procesus, kas neietilpst attiecīgā Savienības subjekta vai publiskā sektora struktūras publiskā uzdevuma tvērumā, kā tas noteikts tiesību aktos vai citos saistošos noteikumos, vai, ja šādu noteikumu nav, kā tas noteikts saskaņā ar attiecīgo Savienības subjektu vai dalībvalsts parasto administratīvo praksi, ar noteikumu, ka publisko uzdevumu tvērums ir pārredzams un uz to attiecas pārskatīšana;

b) risinājumi, attiecībā uz kuriem trešām personām ir intelektuālā īpašuma tiesības, kas ierobežo iespējas risinājumu kopīgot atkalizmantošanai;

c) risinājumi, kuriem piekļuve ir liegta vai ierobežota, pamatojoties uz:

   i) sensitīvu informāciju, kas saistīta ar kritiskās infrastruktūras aizsardzību, kā definēts Padomes Direktīvas 2008/114/EK ([18]) 2. panta d) punktā;

   ii) aizsardzības interešu vai sabiedrības drošības, tostarp valsts kritiskās infrastruktūras, aizsardzību.

2. Lai atkalizmantojošais subjekts varētu autonomi pārvaldīt sadarbspējas risinājumu, kopīgojošais subjekts norāda visus nosacījumus, kas attiecas uz risinājuma atkalizmantošanu, tostarp jebkuras garantijas, kas sniegtas atkalizmantojošajam subjektam attiecībā uz sadarbību, atbalstu un uzturēšanu. Šādi nosacījumi var ietvert kopīgojošā subjekta atbildības izslēgšanu gadījumā, ja atkalizmantojošais subjekts sadarbspējas risinājumu izmanto nepareizi. Pirms sadarbspējas risinājuma pieņemšanas atkalizmantojošais subjekts pēc pieprasījuma iesniedz kopīgojošajam subjektam risinājuma novērtējumu, kas aptver tā spēju autonomi pārvaldīt kiberdrošību un atkalizmantotā sadarbspējas risinājuma attīstību.

3. Šā panta 1. punktā noteikto pienākumu var izpildīt, publicējot attiecīgo saturu Sadarbspējīgas Eiropas portālā vai portālā, katalogā vai repozitorijā, kas savienots ar Sadarbspējīgas Eiropas portālu. Minētajā gadījumā 2. punktu nepiemēro kopīgojošajam subjektam. Pēc kopīgojošā subjekta pieprasījuma Komisija publicē attiecīgo saturu Eiropas portālā.

4. Savienības subjekts vai publiskā sektora struktūra, vai trešā persona, kas atkalizmanto sadarbspējas risinājumu, var to pielāgot savām vajadzībām, ja vien sadarbspējas risinājuma pielāgošanu neierobežo trešās personas turētas intelektuālā īpašuma tiesības. Ja sadarbspējas risinājums ir publiskots, ievērojot 3. punktu, tādā pašā veidā publisko pielāgoto sadarbspējas risinājumu.

5. Kopīgojošā un atkalizmantojošā struktūra var savā starpā noslēgt vienošanos par sadarbspējas risinājuma turpmākās izstrādes izmaksu dalīšanu.

6. Lemjot par sadarbspējas risinājumu īstenošanu, Savienības subjekti un publiskā sektora struktūras prioritāti piešķir to sadarbspējas risinājumu īstenošanai, uz kuriem neattiecas ierobežojoši licencēšanas noteikumi, piemēram, atvērtā pirmkoda risinājumu īstenošanai, ja šādi sadarbspējas risinājumi ir līdzvērtīgi funkcionalitāšu, kopējo izmaksu, orientācijas uz lietotāju, kiberdrošības vai citu attiecīgu objektīvu kritēriju ziņā. Komisija sniedz atbalstu šādu sadarbspējas risinājumu apzināšanā, kā paredzēts 9. pantā.

7. Kolēģija pieņem pamatnostādnes par sadarbspējas risinājumu koplietošanu.

([18]) Padomes Direktīva 2008/114/EK (2008. gada 8. decembris) par to, lai apzinātu un noteiktu Eiropas Kritiskās infrastruktūras un novērtētu vajadzību uzlabot to aizsardzību (OV L 345, 23.12.2008., 75. lpp.).

2. nodaļa

Eiropas sadarbspējas iespējotāji

5. pants

Vispārējie principi

1. Komisija Sadarbspējīgas Eiropas portālā elektroniski publicē Sadarbspējīgas Eiropas risinājumus un *EIF* tādos formātos, kas ir atvērti, mašīnlasāmi, piekļūstami personām ar invaliditāti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvām (ES) 2016/2102 ([19]) un (ES) 2019/882 ([20]), atrodami un atkalizmantojami, attiecīgā gadījumā kopā ar to dokumentēto pirmkodu un metadatiem. Sadarbspējīgas Eiropas risinājumu mašīntulkotās versijas publicē Sadarbspējīgas Eiropas portālā visās Savienības iestāžu oficiālajās valodās.

2. Kolēģija uzrauga ieteikto sadarbspējas risinājumu vispārējo saskaņotību un ierosina pasākumus, lai attiecīgā gadījumā nodrošinātu to saderību ar citiem sadarbspējas risinājumiem, kuriem ir kopīgs mērķis, vienlaikus attiecīgā gadījumā atbalstot to papildināmību ar jaunām tehnoloģijām vai pāreju uz tām.

6. pants

Eiropas Sadarbspējas satvars un specializēti sadarbspējas satvari

1. Kolēģija izstrādā Eiropas Sadarbspējas satvaru (*EIF*). Tā iesniedz *EIF* Komisijai pieņemšanai. Ja Komisija pieņem *EIF*, tā *EIF* publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

2. *EIF* nodrošina modeli un ieteikumu kopumu par juridisko, organizatorisko, semantisko un tehnisko sadarbspēju, kā arī tās pārvaldību, kas adresēti visām struktūrām, uz kurām attiecas šīs regulas darbības joma, lai veicinātu to savstarpēju mijiedarbību, izmantojot to tīklu un informācijas sistēmas. *EIF* ņem vērā Sadarbspējas novērtējumā, kas minēts 3. pantā un pielikumā.

3. Komisija pēc apspriešanās ar kolēģiju var pieņemt citus sadarbspējas satvarus (specializēti sadarbspējas satvari), kas vērsti uz konkrētu nozaru vai administratīvo līmeņu vajadzībām. Specializēto sadarbspējas satvaru pamatā ir *EIF*. Kolēģija novērtē specializēto sadarbspējas satvaru pieskaņošanu *EIF*. Komisija publicē specializētus sadarbspējas satvarus Sadarbspējīgas Eiropas portālā.

4. Ja dalībvalsts izstrādā valsts sadarbspējas satvaru un citas attiecīgas valsts politikas, stratēģijas vai pamatnostādnes, tā vislielākā mērā ņem vērā *EIF*.

7. pants

Sadarbspējīgas Eiropas risinājumi

1. Kolēģija iesaka sadarbspējas risinājumus Eiropas digitālo publisko pakalpojumu pārrobežu sadarbspējai. Ja Kolēģija iesaka šādu sadarbspējas risinājumu, minētajam risinājumam ir marķējums "Sadarbspējīgas Eiropas risinājums", un to publicē Sadarbspējīgas Eiropas portālā, skaidri nodalot Sadarbspējīgas Eiropas risinājumus no citiem risinājumiem. Ja Kolēģija atsauc savu ieteikumu, marķējums "Sadarbspējīgas Eiropas risinājums" tiek atņemts un vajadzības gadījumā risinājums tiek izdzēsts no Sadarbspējīgas Eiropas portāla.

([19]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/2102 (2016. gada 26. oktobris) par publiskā sektora struktūru tīmekļvietņu un mobilo lietotņu piekļūstamību (OV L 327, 2.12.2016., 1. lpp.).

([20]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/882 (2019. gada 17. aprīlis) par produktu un pakalpojumu piekļūstamības prasībām (OV L 151, 7.6.2019., 70. lpp.).

2. Sadarbspējīgas Eiropas risinājumi ievēro atvērtības un atkalizmantošanas principus un atbilst 15. panta 5. punkta i) apakšpunktā minētajiem kritērijiem.

8. pants

Sadarbspējīgas Eiropas portāls

1. Komisija nodrošina portālu kā vienotu piekļuves punktu informācijai, kas saistīta ar Eiropas digitālo publisko pakalpojumu pārrobežu sadarbspēju ("Sadarbspējīgas Eiropas portāls"). Sadarbspējīgas Eiropas portālam var elektroniski piekļūt visi iedzīvotāji, tostarp personas ar invaliditāti, un šāda pieeja ir bez maksas. Sadarbspējīgas Eiropas portālam ir vismaz šādas funkcijas:

a) nodrošināt piekļuvi Sadarbspējīgas Eiropas risinājumiem lietotājdraudzīgā veidā un ar meklēšanas iespējām vismaz pa dalībvalstīm un publiskiem pakalpojumiem;

b) nodrošināt piekļuvi citiem sadarbspējas risinājumiem, kuriem nav marķējuma "Sadarbspējīgas Eiropas risinājums", piemēram, risinājumiem, kuri:

   i) kopīgoti, ievērojot 4. panta 3. punktu;

   ii) paredzēti, ievērojot citas Savienības politikas jomas;

   iii) publicēti citos portālos, katalogos vai reģistros, kas savienoti ar Sadarbspējīgas Eiropas portālu.

c) nodrošināt piekļuvi IKT tehniskajām specifikācijām, par kurām var atsaukties saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1025/2012 13. pantu;

d) nodrošināt piekļuvi informācijai par personas datu apstrādi 11. un 12. pantā minēto sadarbspējas "regulatīvo smilškastu" kontekstā, ja ir konstatēts augsts risks datu subjektu tiesībām un brīvībām, kā minēts Regulas (ES) 2016/679 35. panta 1. punktā un Regulas (ES) 2018/1725 39. pantā, kā arī piekļuvi informācijai par reaģēšanas mehānismiem, lai nekavējoties mazinātu minēto risku, tostarp attiecīgā gadījumā novērtējuma par ietekmi uz datu aizsardzību izpaušanu;

e) veicināt zināšanu apmaiņu starp Sadarbspējīgas Eiropas Kopienas locekļiem, kas minēti 16. pantā, piemēram, nodrošināt atgriezenisko saites sistēmu, lai paustu viedokli par kolēģijas ierosinātajiem pasākumiem vai paustu interesi piedalīties darbībās, kas saistītas ar šīs regulas īstenošanu;

f) norādīt paraugpraksi un zināšanu apmaiņu, ar ko atbalsta sadarbspēju, tostarp, attiecīgā gadījumā, norādījumus par publisko iepirkumu, kiberdrošību, IT integrāciju un datu pārvaldību;

g) nodrošināt piekļuvi ar sadarbspēju saistītajiem monitoringa datiem, kas veikts, ievērojot 20. pantu;

h) nodrošināt iespēju iedzīvotājiem, uzņēmumiem, jo īpaši MVU, un pilsoniskās sabiedrības organizācijām sniegt atsauksmes par publicēto saturu.

2. Kolēģija var ierosināt Komisijai Sadarbspējīgas Eiropas portālā publicēt citus sadarbspējas risinājumus vai likt uz tiem atsaukties Sadarbspējīgas Eiropas portālā.

3. Sadarbspējīgas Eiropas portālā pieejamie risinājumi:

a) nav pakļauti trešo personu tiesībām, kas kavē to izplatīšanu un izmantošanu;

b) nesatur personas datus vai konfidenciālu informāciju;

c) ir augstā līmenī saskaņoti ar Sadarbspējīgas Eiropas risinājumiem, ko var pierādīt, publicējot 3. pantā un pielikumā minētā sadarbspējas novērtējuma rezultātus;

d) izmanto licenci, kas ļauj risinājumus atkalizmantot vismaz citiem Savienības subjektiem vai publiskā sektora struktūrām, vai tos izdot kā atvērto pirmkodu;

e) ir regulāri uzturēti sadarbspējas risinājuma īpašnieka atbildībā.

4. Ja Savienības subjekts vai publiskā sektora struktūra nodrošina portālu, katalogu vai repozitoriju ar līdzīgām funkcijām, tas veic vajadzīgos un samērīgus pasākumus, lai nodrošinātu sadarbspēju ar Sadarbspējīgas Eiropas portālu. Ja šādi portāli vāc atvērtā pirmkoda risinājumus, tie ļauj izmantot Eiropas Savienības publisko licenci.

5. Komisija var pieņemt pamatnostādnes par sadarbspēju attiecībā uz portāliem, katalogiem vai reģistriem ar līdzīgām funkcijām, kā tiem, kas minēti 4. punktā.

3. nodaļa

Sadarbspējīgas Eiropas atbalsta pasākumi

9. pants

Politikas īstenošanas atbalsta projekti

1. Kolēģija var ierosināt Komisijai izveidot projektus, lai atbalstītu publiskā sektora struktūras Savienības politiku digitālajā īstenošanā, nodrošinot Eiropas digitālo publisko pakalpojumu pārrobežu sadarbspēju ("politikas īstenošanas atbalsta projekts").

2. Politikas īstenošanas atbalsta projekts nosaka:

a) pastāvošos Sadarbspējīgas Eiropas risinājumus, kurus uzskata par nepieciešamiem politikas prasību digitālai īstenošanai;

b) jebkurus trūkstošos sadarbspējas risinājumus, kuri jāizstrādā un kurus uzskata par nepieciešamiem politikas prasību digitālai īstenošanai;

c) citus ieteicamos atbalsta pasākumus, piemēram, apmācības, speciālo zināšanu apmaiņu vai salīdzinošās izvērtēšanas, kā arī finansiālā atbalsta iespējas, kas palīdzētu īstenot sadarbspējas risinājumus.

3. Komisija pēc apspriešanās ar kolēģiju nosaka atbalsta projekta darbības jomu, grafiku, nozaru un administratīvo līmeņu nepieciešamo iesaisti un darba metodes. Ja Komisija jau ir veikusi un publicējusi sadarbspējas novērtējumu, ievērojot 3. pantu, minētā novērtējuma rezultātus ņem vērā, veidojot atbalsta projektu.

4. Lai pastiprinātu politikas īstenošanas atbalsta projektu, kolēģija var ierosināt izveidot sadarbspējas "regulatīvo smilškasti", ievērojot 11. pantu.

5. Politikas īstenošanas atbalsta projekta rezultāti, kā arī projekta laikā izstrādātie sadarbspējas risinājumi ir atklāti pieejami un publiskoti Sadarbspējīgas Eiropas portālā.

10. pants

Inovācijas pasākumi

1. Kolēģija var ierosināt, ka Komisija izveido inovācijas pasākumus, lai atbalstītu inovatīvu sadarbspējas risinājumu izstrādi un ieviešanu Savienībā ("inovācijas pasākumi").

2. Inovācijas pasākumi dod ieguldījumu esošu vai jaunu Sadarbspējīgas Eiropas risinājumu izstrādē, un tajos var iesaistīt *GovTech* dalībniekus.

3. Lai atbalstītu inovācijas pasākumu izstrādi, kolēģija var ierosināt izveidot sadarbspējas "regulatīvo smilškasti".

4. Komisija inovācijas pasākumu rezultātus dara publiski pieejamus Sadarbspējīgas Eiropas portālā.

11. pants

Sadarbspējas "regulatīvo smilškastu" izveide

1. Sadarbspējas "regulatīvās smilškastes" ekspluatē atbilstoši iesaistīto Savienības subjektu vai publiskā sektora struktūru atbildībai. Sadarbspējas "regulatīvās smilškastes", kas ietver personas datu apstrādi, ko veic publiskā sektora struktūras, ekspluatē valstu datu aizsardzības iestāžu, kā arī citu attiecīgo valsts, reģionālo vai vietējo uzraudzības iestāžu uzraudzībā. Sadarbspējas "regulatīvās smilškastes", kas ietver personas datu apstrādi, ko veic Savienības subjekti, ekspluatē Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja uzraudzībā.

2. Šā panta 1. punktā minētās sadarbspējas "regulatīvās smilškastes" izveides mērķis ir veicināt šādu mērķu sasniegšanu:

a) veicināt inovāciju un veicināt inovatīvu digitālo sadarbspējas risinājumu izstrādi un ieviešanu publisko pakalpojumu jomā;

b) veicināt pārrobežu sadarbību starp valstu, reģionālajām un vietējām kompetentajām iestādēm un sinerģiju publisko pakalpojumu sniegšanā;

c) veicināt atvērtas Eiropas *GovTech* ekosistēmas attīstību, tostarp sadarbību ar MVU, pētniecības un izglītības iestādēm un jaunuzņēmumiem;

d) uzlabot iestāžu izpratni par iespējām vai šķēršļiem inovatīvu sadarbspējas risinājumu pārrobežu sadarbspējai, tostarp par juridiskiem šķēršļiem;

e) veicināt Sadarbspējīgas Eiropas risinājumu izstrādi vai atjaunināšanu;

f) veicināt uz pierādījumiem balstītu regulatīvo mācīšanos;

g) uzlabot juridisko noteiktību un veicināt paraugprakses apmaiņu, sadarbojoties ar sadarbspējas "regulatīvajā smilškastē" iesaistītajām iestādēm, lai nodrošinātu atbilstību šai regulai un attiecīgā gadījumā citiem Savienības un valstu tiesību aktiem.

3. Lai nodrošinātu saskaņotu pieeju un atbalstītu sadarbspējas "regulatīvo smilškastu" īstenošanu, Komisija var izdot pamatnostādnes un skaidrojumus, neskarot citus Savienības tiesību aktus.

4. Komisija pēc apspriešanās ar kolēģiju pēc vismaz trīs iesaistīto dalībnieku kopīga pieprasījuma atļauj izveidot sadarbspējas "regulatīvo smilškasti". Attiecīgā gadījumā pieprasījumā norāda tādu informāciju kā personas datu apstrādes mērķis, iesaistītie dalībnieki un to loma, attiecīgo personas datu kategorijas, to avoti un paredzētais glabāšanas termiņš. Apspriešana neaizstāj iepriekšēju apspriešanos, kas minēta Regulas (ES) 2016/679 36. pantā un Regulas (ES) 2018/1725 40. pantā. Ja sadarbspējas "regulatīvā smilškaste" ir izveidota sadarbspējas risinājumiem, kas atbalsta pārrobežu sadarbspēju attiecībā uz tādiem Eiropas digitālajiem publiskajiem pakalpojumiem, kurus sniedz viens vai vairāki Savienības subjekti, tostarp ar publiskā sektora struktūru līdzdalību, atļauja nav vajadzīga.

12. pants

Dalība sadarbspējas "regulatīvajās smilškastēs"

1. Iesaistītie Savienības subjekti vai publiskā sektora struktūras nodrošina, ka gadījumā, ja sadarbspējas "regulatīvās smilškastes" darbībai ir nepieciešams apstrādāt personas datus vai tā citādi ietilpst citu valsts, reģionālo vai vietējo iestāžu, kuras nodrošina vai atbalsta piekļuvi datiem, uzraudzības jomā, valsts datu aizsardzības iestādes, kā arī citas valsts, reģionālās vai vietējās iestādes, ir saistītas ar sadarbspējas "regulatīvās smilškastes" darbību. Attiecīgā gadījumā dalībnieki var atļaut citu *GovTech* dalībnieku, piemēram, valsts vai Eiropas standartizācijas organizāciju, paziņoto struktūru, pētniecības un eksperimentu laboratoriju, inovācijas centru un uzņēmumu, kas vēlas testēt inovatīvus sadarbspējas risinājumus, jo īpaši MVU un jaunuzņēmumu, iesaisti sadarbspējas "regulatīvajā smilškastē".

2. Dalība sadarbspējas "regulatīvajā smilškastē" ir ierobežota uz laiku, kas atbilst projekta sarežģītībai un mērogam un kas jebkurā gadījumā nepārsniedz divus gadus pēc sadarbspējas "regulatīvās smilškastes" izveides. Dalību var pagarināt uz laiku līdz vienam gadam, ja tas vajadzīgs, lai sasniegtu apstrādes mērķi.

3. Dalība sadarbspējas "regulatīvajā smilškastē" pamatojas uz īpašu plānu, ko izstrādā dalībnieki un kas ņem vērā attiecīgi citu valsts kompetento iestāžu vai Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja ieteikumus. Plānā iekļauj vismaz šādu informāciju:

a) iesaistīto dalībnieku un to lomu aprakstu, paredzēto inovatīvo sadarbspējas risinājumu un tam paredzēto nolūku, kā arī attiecīgo izstrādes, testēšanas un apstiprināšanas procesu;

b) konkrētos regulatīvos jautājumus un norādījumus, kas gaidāmi no iestādēm, kuras uzrauga sadarbspējas "regulatīvo smilškasti";

c) konkrēto kārtību sadarbībai starp dalībniekiem un iestādēm, kā arī visiem citiem dalībniekiem, kas iesaistīti sadarbspējas "regulatīvajā smilškastē";

d) riska pārvaldības un uzraudzības mehānismu, lai identificētu, novērstu un mazinātu riskus;

e) galvenos atskaites punktus, kas dalībniekiem jāizpilda, lai sadarbspējas risinājumu uzskatītu par gatavu nodošanai ekspluatācijā;

f) novērtēšanas un ziņošanas prasības un iespējamos turpmākos pasākumus;

g) ja ir stingri nepieciešams un ir samērīgi apstrādāt personas datus, norāda šādas apstrādes iemeslus, attiecīgo personas datu kategorijas, apstrādes nolūkus, kuriem personas dati ir paredzēti, un apstrādē iesaistītos pārziņus un apstrādātājus un viņu lomu.

4. Dalība sadarbspējas "regulatīvajās smilškastēs" neietekmē to iestāžu uzraudzības un korektīvās pilnvaras, kuras uzrauga minētās "smilškastes".

5. Sadarbspējas "regulatīvās smilškastes" dalībnieki joprojām ir atbildīgi saskaņā ar piemērojamiem Savienības un valstu tiesību aktiem par atbildību par visiem zaudējumiem, kas radušies, tiem piedaloties sadarbspējas "regulatīvajā smilškastē".

6. Personas datus sadarbspējas "regulatīvajā smilškastē" var apstrādāt citiem nolūkiem, nevis tiem, kādiem tie sākotnēji tika likumīgi vākti, ievērojot visus šādus nosacījumus:

a) inovatīvais sadarbspējas risinājums ir izstrādāts, lai aizsargātu sabiedrības intereses valsts pārvaldes un publisko pakalpojumu augsta līmeņa efektivitātes un kvalitātes jomā;

b) apstrādātie dati nepārsniedz to, kas nepieciešams sadarbspējas risinājuma darbībai, kurš jāizstrādā vai jātestē sadarbspējas "regulatīvajā smilškastē", un minēto darbību nevar efektīvi panākt, apstrādājot anonimizētus, sintētiskus vai citus nepersondatus;

c) pastāv efektīvi uzraudzības mehānismi, lai noteiktu, vai sadarbspējas "regulatīvās smilškastes" darbības laikā var rasties augsts risks datu subjektu tiesībām un brīvībām, kā minēts Regulas (ES) 2016/679 35. panta 1. punktā un Regulas (ES) 2018/1725 39. pantā, kā arī reaģēšanas mehānisms, lai nekavējoties mazinātu minēto risku un vajadzības gadījumā apturētu apstrādi;

d) visi apstrādājamie personas dati ir funkcionāli nošķirtā, izolētā un aizsargātā datu apstrādes vidē, ko kontrolē dalībnieki, un tikai pienācīgi pilnvarotām personām ir piekļuve minētajiem datiem;

e) visi apstrādātie personas dati netiek nosūtīti, pārsūtīti vai citādi darīti pieejami citām personām, kas nav sadarbspējas "regulatīvās smilškastes" dalībnieki, ja vien šāda izpaušana nenotiek saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679 vai attiecīgā gadījumā Regulu (ES) 2018/1725 un ja visi dalībnieki tam ir piekrituši;

f) jebkāda personas datu apstrāde neietekmē datu subjektu tiesību piemērošanu, kā paredzēts Savienības tiesību aktos par personas datu aizsardzību, jo īpaši Regulas (ES) 2016/679 22. pantā un Regulas (ES) 2018/1725 24. pantā;

g) visi apstrādātie personas dati tiek aizsargāti, izmantojot atbilstīgus tehniskus un organizatoriskus pasākumus, un tiek dzēsti, tiklīdz dalība sadarbspējas "regulatīvajā smilškastē" ir beigusies vai personas dati ir sasnieguši glabāšanas perioda beigas;

h) personas datu apstrādes reģistra ierakstus glabā tik ilgi, kamēr notiek dalība sadarbspējas "regulatīvajā smilškastē", ja vien Savienības vai valsts tiesību aktos nav noteikts citādi;

i) pilnīgs un detalizēts sadarbspējas risinājuma apmācības, testēšanas un apstiprināšanas procesa un pamatojuma apraksts tiek saglabāts kopā ar testēšanas rezultātiem kā daļa no tehniskās dokumentācijas un nosūtīts kolēģijai;

j) sadarbspējas risinājuma, ko paredzēts izstrādāt sadarbspējas "regulatīvajā smilškastē", īss kopsavilkums, tostarp tā mērķi un gaidāmie rezultāti ir pieejami Sadarbspējīgas Eiropas portālā.

7. Šā panta 1. punkts neskar Savienības vai valstu tiesību aktus, ar kuriem nosaka pamatu personas datu apstrādei, kas ir nepieciešama inovatīvu sadarbspējas risinājumu izstrādei, testēšanai un apmācībai, vai jebkādu citu juridisko pamatu saskaņā ar Savienības tiesību aktiem par personas datu aizsardzību.

8. Dalībnieki iesniedz kolēģijai un Komisijai periodiskus ziņojumus un nobeiguma ziņojumu par sadarbspējas "regulatīvo smilškastu" rezultātiem, tostarp par labu praksi, gūto pieredzi, drošības pasākumiem un ieteikumiem par to darbību un attiecīgā gadījumā par šīs regulas un citu Savienības tiesību aktu, kurus uzrauga sadarbspējas "regulatīvās smilškastes" ietvaros, izstrādi. Kolēģija sniedz Komisijai atzinumu par sadarbspējas "regulatīvās smilškastes" rezultātiem, attiecīgā gadījumā norādot darbības, kas vajadzīgas, lai īstenotu jaunus sadarbspējas risinājumus nolūkā veicināt Eiropas digitālo publisko pakalpojumu pārrobežu sadarbspēju.

9. Komisija nodrošina, ka informācija par sadarbspējas "regulatīvajām smilškastēm" ir pieejama Sadarbspējīgas Eiropas portālā.

10. Komisija līdz 2025. gada 12. aprīlim pieņem īstenošanas aktus, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus un nosacījumus sadarbspējas "regulatīvo smilškastu" izveidei un darbībai, tostarp atbilstības kritērijus un procedūru pieteikumu iesniegšanai, atlasei, dalībai sadarbspējas "regulatīvajā smilškastē" un iziešanai no tās, kā arī dalībnieku tiesības un pienākumus. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 22. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

13. pants

Apmācība

1. Komisija ar kolēģijas palīdzību nodrošina mācību materiālus par *EIF* izmantošanu un par Sadarbspējīgas Eiropas risinājumiem, tostarp par risinājumiem, kas ir brīvi pieejami atvērtā pirmkoda risinājumi. Savienības subjekti un publiskā sektora struktūras saviem darbiniekiem, kuriem uzticēti stratēģiski vai operatīvi uzdevumi, kas ietekmē Eiropas digitālos publiskos pakalpojumus, nodrošina atbilstīgas apmācības programmas par sadarbspējas jautājumiem.

2. Komisija organizē mācību kursus par sadarbspējas jautājumiem Savienības līmenī, lai uzlabotu sadarbību un paraugprakses apmaiņu starp Savienības subjektu un publiskā sektora struktūru darbiniekiem, īpaši pievēršoties publiskā sektora darbiniekiem, jo īpaši reģionālā un vietējā līmenī. Komisija nodrošina, ka mācību kursi ir bez maksas publiski pieejami tiešsaistē.

3. Komisija veicina sertifikācijas programmas izstrādi sadarbspējas jautājumos, lai veicinātu paraugpraksi, cilvēkresursu kvalifikāciju un izcilības kultūru.

14. pants

Salīdzinošā izvērtēšana

1. Izveido brīvprātīgu mehānismu salīdzinošajai izvērtēšanai, lai veicinātu sadarbību starp publiskā sektora struktūrām, kas paredzēts, lai palīdzētu tām īstenot Sadarbspējīgas Eiropas risinājumus nolūkā atbalstīt Eiropas digitālos publiskos pakalpojumus, kā arī palīdzētu tām veikt sadarbspējas novērtējumus, ievērojot 3. pantu.

2. Salīdzinošo izvērtēšanu veic sadarbspējas eksperti no dalībvalstīm, kas nav dalībvalsts, kurā atrodas publiskā sektora struktūra, kas tiek pakļauta salīdzinošai izvērtēšanai.

3. Visu informāciju, kas iegūta salīdzinošajā izvērtēšanā, izmanto tikai minētās salīdzinošās izvērtēšanas nolūkam. Sadarbspējas eksperti, kas piedalās salīdzinošajā izvērtēšanā, neizpauž trešām personām nekādu sensitīvu vai konfidenciālu informāciju, kas iegūta minētās salīdzinošās izvērtēšanas gaitā. Attiecīgā dalībvalsts nodrošina, ka par jebkuru interešu konflikta risku, kas saistīts ar norīkotajiem sadarbspējas ekspertiem, bez liekas kavēšanās tiek paziņots pārējām dalībvalstīm un Komisijai.

4. Sadarbspējas eksperti, kas veic salīdzinošo izvērtēšanu, sagatavo un viena mēneša laikā pēc salīdzinošās izvērtēšanas pabeigšanas nāk klajā ar ziņojumu un iesniedz to attiecīgajai publiskā sektora struktūrai un kolēģijai. Komisija ziņojumu publicē Sadarbspējīgas Eiropas portālā, ja to atļauj dalībvalsts, kurā atrodas publiskā sektora struktūra, kurai veic salīdzinošo izvērtēšanu.

5. Komisija pēc apspriešanās ar Sadarbspējīgas Eiropas kolēģiju var pieņemt pamatnostādnes par salīdzinošās izvērtēšanas metodiku un saturu.

4. nodaļa

Pārrobežu sadarbspējas pārvaldība

15. pants

Sadarbspējīgas Eiropas kolēģija

1. Ar šo tiek izveidota Sadarbspējīgas Eiropas kolēģija ("kolēģija"). Tā veicina stratēģisko sadarbību un konsultē par šīs regulas piemērošanu.

2. Kolēģijas sastāvā ir viens pārstāvis no katras dalībvalsts un viens Komisijas pārstāvis.

3. Reģionu komiteja, ES Kiberdrošības aģentūra (*ENISA*) un Eiropas Kiberdrošības kompetenču centrs katrs izraugās vienu ekspertu, kurš tiek uzaicināts piedalīties kā novērotājs.

4. Kolēģijas priekšsēdētājs ir Komisija. Priekšsēdētājs var piešķirt novērotāja statusu kolēģijā Savienības subjektu, reģionu, organizāciju un kandidātvalstu izraudzītiem ekspertiem. Priekšsēdētājs uz *ad hoc* pamata var uzaicināt piedalīties ekspertus, kuriem ir īpaša kompetence kādā darba kārtības jautājumā. Komisija nodrošina kolēģijas sekretariātu.

Kolēģijas locekļi dara visu iespējamo, lai lēmumus pieņemtu vienprātīgi. Balsošanas gadījumā balsošanas rezultātu nosaka ar locekļu vienkāršu balsu vairākumu. Locekļiem, kuri balsojuši pret priekšlikumu vai atturējušies, ir tiesības pieprasīt atzinumu, ieteikumu vai ziņojumu pielikumā pievienot dokumentu, kurā apkopoti viņu nostājas iemesli.

5. Kolēģijai ir šādi uzdevumi:

a) pieņemt pamatnostādnes attiecībā uz sadarbspējas novērtējumu, ievērojot 3. panta 5. punktu, un kopīgu kontrolsarakstu, kas izklāstīts šīs regulas pielikumā, un vajadzības gadījumā atjaunināt minētās pamatnostādnes;

b) analizēt informāciju, kas savākta, ievērojot 3. panta 2. punktu, un, pamatojoties uz to, sniegt ieteikumus, lai uzlabotu Eiropas digitālo publisko pakalpojumu pārrobežu sadarbspēju;

c) pieņemt pamatnostādnes par 4. pantā minēto sadarbspējas risinājumu kopīgošanu;

d) ierosināt pasākumus, lai veicinātu sadarbspējas risinājumu kopīgošanu un atkalizmantošanu;

e) attīstīt *EIF*, vajadzības gadījumā to atjaunināt un ierosināt Komisijai;

f) atbalstīt dalībvalstu un Savienības subjektu sadarbspējas satvaru un citu attiecīgu Savienības un valstu rīcībpolitiku, stratēģiju vai pamatnostādņu īstenošanu, tostarp principa "digitāls pēc noklusējuma" un integrētas sadarbspējas pieejas īstenošanu;

g) novērtēt specializēto sadarbspējas satvaru saskaņošanu ar *EIF* un atbildēt uz Komisijas pieprasījumu apspriesties par minētajiem satvariem;

h) pieņemt Sadarbspējīgas Eiropas programmu, kas minēta 19. pantā;

i) ieteikt Sadarbspējīgas Eiropas risinājumus un šādus ieteikumus atsaukt, pamatojoties uz iepriekš saskaņotiem kritērijiem;

j) uzraudzīt ieteikto sadarbspējas risinājumu vispārējo saskaņotību valsts, reģionālā un vietējā līmenī, tostarp informāciju par to metadatiem un kategorizēšanu;

k) ierosināt Komisijai pasākumus, lai attiecīgā gadījumā nodrošinātu sadarbspējas risinājumu saderību ar citiem sadarbspējas risinājumiem, kuriem ir kopīgs mērķis, vienlaikus attiecīgā gadījumā atbalstot papildināmību ar jaunām tehnoloģijām vai pāreju uz tām;

l) ierosināt Komisijai publicēt 8. panta 2. punktā minētos sadarbspējas risinājumus vai likt uz minētajiem sadarbspējas risinājumiem atsaukties Sadarbspējīgas Eiropas portālā;

m) ierosināt Komisijai izveidot politikas īstenošanas atbalsta projektus, inovācijas pasākumus un citus attiecīgus pasākumus, tostarp finansiālo atbalstu;

n) apzināt paraugpraksi sadarbspējas risinājumu integrēšanai publiskajā iepirkumā un piedāvājumu iesniegšanas procedūrās;

o) pārskatīt ziņojumus par inovācijas pasākumiem, par sadarbspējas "regulatīvo smilškastu" izmantošanu un par salīdzinošo izvērtēšanu un vajadzības gadījumā ierosināt turpmākus pasākumus;

p) ierosināt pasākumus, piemēram, apmācību, lai uzlabotu publiskā sektora struktūru sadarbspējas spējas;

q) ierosināt pasākumus attiecīgajām standartizācijas organizācijām un struktūrām, lai veicinātu Eiropas standartizācijas darbības, jo īpaši izmantojot Regulā (ES) Nr. 1025/2012 noteiktās procedūras;

r) ierosināt pasākumus sadarbībai ar starptautiskām struktūrām un pētniecības un izglītības iestādēm, kuras varētu veicināt attīstību sadarbspējas jomā, jo īpaši ar starptautiskām kopienām attiecībā uz atvērtā pirmkoda risinājumiem, atvērtiem standartiem vai tehniskajām specifikācijām un citām platformām;

s) veikt koordināciju ar Eiropas Datu inovācijas kolēģiju, kas minēta Regulā (ES) 2022/868 par sadarbspējas risinājumiem vienotajām Eiropas datu telpām, kā arī ar jebkuru citu Savienības subjektu, kas strādā pie sadarbspējas risinājumiem, kuri ir būtiski publiskajam sektoram;

t) regulāri informēt un koordinēt sadarbību ar 18. pantā minētajiem sadarbspējas koordinatoriem un attiecīgā gadījumā ar Sadarbspējīgas Eiropas Kopienu jautājumos, kas attiecas uz Eiropas digitālajiem publiskajiem pakalpojumiem, tostarp uz attiecīgiem Savienības finansētiem projektiem un tīkliem;

u) konsultēt Komisiju par šīs regulas piemērošanas uzraudzību un ziņošanu par to;

v) laikus sniegt Komisijai nepieciešamo informāciju un datus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu ziņojumu efektīvu sniegšanu saskaņā ar 20. pantu.

6. Kolēģija var izveidot darba grupas, lai izskatītu konkrētus jautājumus, kas saistīti ar kolēģijas uzdevumiem. Darba grupās iesaista Sadarbspējīgas Eiropas Kopienas locekļus.

7. Kolēģija pieņem savu reglamentu.

16. pants

Sadarbspējīgas Eiropas Kopiena

1. Sadarbspējīgas Eiropas Kopiena pēc kolēģijas pieprasījuma sniedz ieguldījumu kolēģijas darbā, sniedzot speciālās zināšanas un konsultācijas.

2. Publiskā un privātā sektora ieinteresētās personas, kā arī pilsoniskās sabiedrības organizācijas un akadēmisko aprindu pārstāvji, kas dzīvo kādā dalībvalstī vai kuru juridiskā adrese ir kādā dalībvalstī, var reģistrēties Sadarbspējīgas Eiropas portālā kā Sadarbspējīgas Eiropas Kopienas locekļi.

3. Pēc reģistrācijas apstiprināšanas dalības statusu publisko Sadarbspējīgas Eiropas portālā. Dalība nav ierobežota laikā. Tomēr kolēģija to jebkurā laikā var atsaukt samērīgu un pamatotu iemeslu dēļ, jo īpaši, ja loceklis vairs nespēj sniegt ieguldījumu Sadarbspējīgas Eiropas Kopienā vai ir ļaunprātīgi izmantojis Sadarbspējīgas Eiropas Kopienas locekļa statusu.

4. Sadarbspējīgas Eiropas Kopienas locekļus cita starpā var uzaicināt:

a) sniegt ieguldījumu Sadarbspējīgas Eiropas portāla saturā;

b) sniegt speciālās zināšanas attiecībā uz sadarbspējas risinājumu izstrādes vajadzībām;

c) piedalīties darba grupās un citos pasākumos;

d) piedalīties 9.–14. pantā paredzētajos atbalsta pasākumos;

e) sekmēt sadarbspējas standartu un satvaru izmantošanu.

5. Kolēģija organizē Sadarbspējīgas Eiropas Kopienas ikgadēju tiešsaistes asambleju.

6. Kolēģija pieņem Sadarbspējīgas Eiropas Kopienas rīcības kodeksu. Rīcības kodeksu publicē Sadarbspējīgas Eiropas portālā.

17. pants

Valsts kompetentās iestādes un vienotie kontaktpunkti

1. Katra dalībvalsts izraugās vienu vai vairākas kompetentās iestādes, kas ir atbildīgas par šīs regulas piemērošanu. Dalībvalstis no savu kompetento iestāžu vidus izraugās vienu vienoto kontaktpunktu.

2. Vienotajam kontaktpunktam ir šādi uzdevumi:

a) koordinēt dalībvalstī visus jautājumus, kas saistīti ar šo regulu;

b) atbalstīt publiskā sektora struktūras dalībvalstī, lai tās izveidotu vai pielāgotu savus procesus 3. pantā un pielikumā minēto sadarbspējas novērtējumu veikšanai;

c) veicināt sadarbspējas risinājumu kopīgošanu un atkalizmantošanu, izmantojot Sadarbspējīgas Eiropas portālu vai citu attiecīgu portālu;

d) sniegt ieguldījumu Sadarbspējīgas Eiropas portālā ar konkrētām valstīm specifiskām zināšanām;

e) koordinēt un veicināt dažādu valsts, reģionālo un vietējo subjektu aktīvu iesaistīšanos 9.–14. pantā minētajos politikas īstenošanas atbalsta projektos un inovācijas pasākumos;

f) atbalstīt publiskā sektora struktūras dalībvalstī, lai tās sadarbotos ar attiecīgajām publiskā sektora struktūrām citās dalībvalstīs jautājumos, uz kuriem attiecas šī regula.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentajām iestādēm ir atbilstoša kompetence un resursi, lai efektīvi un lietderīgi veiktu tām uzticētos uzdevumus.

4. Dalībvalstis izveido vajadzīgās sadarbības struktūras starp visām valsts iestādēm, kas iesaistītas šīs regulas īstenošanā. Minētās struktūras var balstīties uz esošajām pilnvarām un procesiem šajā jomā.

5. Katra dalībvalsts bez liekas kavēšanās paziņo Komisijai par tās vienotā kontaktpunkta izraudzīšanos un par jebkādām turpmākām izmaiņām tajā un informē Komisiju par citām valsts iestādēm, kas iesaistītas sadarbspējas rīcībpolitikas uzraudzībā. Katra dalībvalsts publisko sava vienotā kontaktpunkta izraudzīšanos. Komisija publicē izraudzīto vienoto kontaktpunktu sarakstu.

18. pants

Savienības subjektu sadarbspējas koordinatori

Ikvienu Savienības subjektu, kas reglamentē, nodrošina vai pārvalda Eiropas digitālos publiskos pakalpojumus, ieceļ sadarbspējas koordinatoru augstākā līmeņa vadības pārraudzībā, lai nodrošinātu minētā Savienības subjekta ieguldījumu šīs regulas īstenošanā.

Sadarbspējas koordinators visā Savienības struktūrā sniedz atbalstu attiecībā uz iekšējo procesu izveidi vai pielāgošanu, lai īstenotu sadarbspējas novērtējumu.

5. nodaļa

Sadarbspējīgas Eiropas plānošana un uzraudzība

19. pants

Sadarbspējīgas Eiropas programma

1. Pēc tam, kad Sadarbspējīgas Eiropas portālā ir organizēts sabiedriskās apspriešanas process, kurā cita starpā ir iesaistīti Sadarbspējīgas Eiropas Kopienas locekļi un sadarbspējas koordinatori, kolēģija katru gadu pieņem stratēģisku programmu, lai plānotu un koordinētu prioritātes Eiropas digitālo publisko pakalpojumu pārrobežu sadarbspējas attīstīšanai ("Sadarbspējīgas Eiropas programma"). Sadarbspējīgas Eiropas programmā ņem vērā Savienības ilgtermiņa stratēģijas digitalizācijas jomā, esošās Savienības finansēšanas programmas un notiekošo Savienības politikas īstenošanu.

2. Sadarbspējīgas Eiropas programmā ietver:

a) sadarbspējas risinājumu izstrādes vajadzību novērtējumu;

b) sarakstu ar pašreizējiem un plānotajiem Sadarbspējīgas Eiropas atbalsta pasākumiem;

c) sarakstu ar ierosinātajām turpmākajām darbībām saistībā ar inovācijas pasākumiem, tostarp darbībām atvērtā pirmkoda sadarbspējas risinājumu atbalstam;

d) apzinātu sinerģiju ar citām attiecīgām Savienības un valstu programmām un iniciatīvām;

e) norādes par pieejamajām finanšu iespējām iekļauto prioritāšu atbalstam.

3. Sadarbspējīgas Eiropas programma neuzliek finansiālas saistības vai papildu administratīvo slogu. Pēc Sadarbspējīgas Eiropas programmas pieņemšanas Komisija to publicē Sadarbspējīgas Eiropas portālā un regulāri sniedz jaunāko informāciju par tās īstenošanu.

20. pants

Uzraudzība un izvērtēšana

1. Komisija uzrauga progresu Eiropas digitālo publisko pakalpojumu izstrādē nolūkā atbalstīt uz gūtajām atziņām balstītu politikas veidošanu un nepieciešamās darbības Savienībā valsts, reģionālā un vietējā līmenī. Uzraudzībā prioritāti piešķir esošo Savienības, valstu un starptautisko uzraudzīšanas datu atkalizmantošanai un automatizētai datu vākšanai. Sagatavojot metodiku, rādītājus un procesu, kas attiecas uz metodiku, Komisija apspriežas ar kolēģiju.

2. Attiecībā uz tematiem, kas ir īpaši nozīmīgi šīs regulas īstenošanai, Komisija uzrauga:

a) progresu attiecībā uz Eiropas digitālo publisko pakalpojumu pārrobežu sadarbspēju Savienībā;

b) progresu virzībā uz *EIF* īstenošanu dalībvalstīs;

c) sadarbspējas risinājumu ieviešanu dažādiem publiskajiem pakalpojumiem dalībvalstīs;

d) atvērtā pirmkoda sadarbspējas risinājumu izstrādi publiskajiem pakalpojumiem, publiskā sektora inovācijai un sadarbībai ar *GovTech* dalībniekiem, tostarp MVU un jaunuzņēmumiem, sadarbspējīgu pārrobežu publisko pakalpojumu jomā, kas Savienībā jāsniedz vai jāpārvalda elektroniski;

e) publiskā sektora sadarbspējas prasmes uzlabošanu.

3. Uzraudzības rezultātus Komisija publicē Sadarbspējīgas Eiropas portālā. Ja iespējams, tos publicē mašīnlasāmā formātā.

4. Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ikgadēju ziņojumu par sadarbspēju Savienībā un iepazīstina ar to. Minētajā ziņojumā:

a) izklāsta progresu attiecībā uz Eiropas digitālo publisko pakalpojumu pārrobežu sadarbspēju Savienībā;

b) identificē būtiskus īstenošanas šķēršļus, kā arī virzītājspēkus attiecībā uz sadarbspējīgiem pārrobežu publiskajiem pakalpojumiem Savienībā;

c) izklāsta laika gaitā sasniegtos rezultātus attiecībā uz *EIF* īstenošanu, sadarbspējas risinājumu ieviešanu, sadarbspējas prasmju uzlabošanu, atvērtā pirmkoda sadarbspējas risinājumu izstrādi publiskajiem pakalpojumiem un publiskā sektora inovācijas un sadarbības palielināšanu ar *GovTech* dalībniekiem.

5. Līdz 2028. gada 12. janvārim un pēc tam ik pēc četriem gadiem Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs regulas piemērošanu, kurā iekļauj tās izvērtēšanā izdarītos secinājumus. Ziņojumā īpaši novērtē nepieciešamību izveidot obligātus sadarbspējas risinājumus.

6. Šā panta 5. punktā minētajā ziņojumā jo īpaši novērtē:

a) šīs regulas ietekmi uz pārrobežu sadarbspēju kā raitu un piekļūstamu digitālo publisko pakalpojumu iespējotāju Savienībā;

b) pieaugušo efektivitāti, tostarp pārrobežu sadarbspējas rezultātā panākto administratīvā sloga samazināšanos tiešsaistes darījumu procesos iedzīvotājiem un uzņēmumiem, jo īpaši MVU un jaunuzņēmumiem;

c) nepieciešamību nodrošināt jebkādas papildu rīcībpolitikas, pasākumus vai darbības, kas ir vajadzīgas Savienības līmenī.

7. Ja 4. un 5. punktā minēto ziņojumu iesniegšanas laiks sakrīt, Komisija var apvienot abus ziņojumus.

6. nodaļa

Nobeiguma noteikumi

21. pants

Izmaksas

1. Atkarībā no finansējuma pieejamības no Savienības vispārējā budžeta sedz izmaksas, kas saistītas ar:

a) Sadarbspējīgas Eiropas portāla izstrādi un uzturēšanu;

b) Sadarbspējīgas Eiropas risinājumu izstrādi, uzturēšanu un veicināšanu;

c) Sadarbspējīgas Eiropas atbalsta pasākumiem.

2. Šā panta 1. punktā minētās izmaksas sedz tā, lai tās atbilstu attiecīgā pamatakta piemērojamajiem noteikumiem.

22. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

23. pants

Stāšanās spēkā

1. Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

2. To piemēro no 2024. gada 12. jūlija.

Tomēr 3. panta 1.–4. punktu un 17. pantu piemēro no 2025. gada 12. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2024. gada 13. martā

Eiropas Parlamenta vārdā –	*Padomes vārdā –*
priekšsēdētāja	*priekšsēdētāja*
R. METSOLA	H. LAHBIB

PIELIKUMS

KOPĪGAIS KONTROLSARAKSTS SADARBSPĒJAS NOVĒRTĒJUMU ZIŅOJUMIEM

Regulas 3. panta 2. punktā minētajos ziņojumos iekļauj šādus elementus:

1. Vispārīga informācija
   - — Savienības subjekts vai publiskā sektora struktūra, kas sniedz ziņojumu un citu būtisku informāciju
   - — Attiecīgā iniciatīva, projekts vai darbība
2. Prasības
   - — Attiecīgie Eiropas digitālie publiskie pakalpojumi
   - — Novērtētās saistošās prasības
   - — Skartās publiskā un privātā sektora ieinteresētās personas
   - — Apzinātā ietekme uz pārrobežu sadarbspēju
3. Rezultāti
   - — Izmantošanai apzinātie Sadarbspējīgas Eiropas risinājumi
   - — Citi attiecīgā gadījumā būtiski sadarbspējas risinājumi, tostarp mašīnas–mašīnas saskarnes
   - — Atlikušie šķēršļi pārrobežu sadarbspējai